

VČERAJ SO SE ZAČELA POSVETOVANJA MED TITOM IN NASERJEM

Izmenjava misli o celotnem položaju in o možnosti politične rešitve

Trditve tiska, da ima Jugoslavija pripravljen načrt, so le špekulacija - Stališče Jugoslavije je dobro znano - Posebna pozornost se posveča vlogi, ki bi jo lahko imele nevezane države - Tito bo obiskal tudi Sirijo in Irak

KAIRO, 11. — Razgovori med predsednikom SFRJ Josipom Brozom Titom in predsednikom ZAR Naserjem o krizi na Srednjem vzhodu so se pričeli danes dopoldne v kairski palači Kubeh. Na prvem skupnem sestanku so bili s predsednikom Titom Edvard Kardelj, Vladimir Popović, Kiro Gligorov, Miloš Pavičević in veleposlanik SFRJ v Kairu Salko Fejić. V drugi Naserja pa so bili podpredsednik vlade Zekeri Mohiedin, Ali Sabri, Husein Saferi in Sedki Soliman, predsednik parlamenta Anuarem Sadat, Mahmud Riad, Mahmud Fawzi, Abdel Megid Farid in veleposlanik ZAR v Beogradu Hamdi Abu Zeid. Ta prva srečanja se bodo nadaljevala do ponedeljka. Kakor se je zvedelo, sta predsednika skupno s svojimi sodelavci opravila pregled položaja na Srednjem vzhodu in krize, ki se je začela z napadom na arabske države.

Iz pristojnih krogov se je zvedelo, da je najprej govoril predsednik Tito. Obrazložil je stališče Jugoslavije do raznih dogodkov in do krize na Srednjem vzhodu. Predsednik ZAR pa je govoril o nastan-

Po mnenju pristojnih krogov vsebuje kairska izmenjava misljenj tudi medsebojno informiranje o aktivnosti obeh držav ter o njihovih naporih, da se kriza prebriže. V zvezi s tem poudarjajo tudi odločno in aktivno stališče Jugoslavije ter njene sistematizirane napore, da se najde pot za mirno rešitev. Tu omenjajo številne posledice krize, ki jih je imel predsednik Tito med krizo in pred prihodom v Kairo, in obvestila poslance, katere je prejel v zvezi s položajem na Srednjem vzhodu, kakor tudi napore Jugoslavije skupno z nevezanimi državami v OZN in njenih organih.

V zvezi s tem poudarjajo, da bo sta predsednika preraščala dejavnost nevezanih držav na nedavnem zasedanju glavne skupščine OZN kakor tudi možnosti bodočega delovanja nevezanih sploh. S svoje strani je bila ZAR v stiku z vrsto držav. Predsednik Naser je imel pred kratkim tudi izprane razgovore z voditelji Alžirije, Jordanije, Iraka, Sudana in Sirije. Temu je sledila konferenca ministrov zunanjih zadev arabskih držav v Kartumu, a predvideva se tudi arabski sestanek na vrhu. Na osnovi tega pregleda stanja vzajemne aktivnosti in stališča bo izmenjava misljenj v Kairu, kot se pričakuje, osredotočena na načine, kako bi prebrodili sedanjo krizo in kako bi našli politične rešitve. S tem v zvezi izjavljajo v pristojnih krogih, da ne gre za nekele jugoslovanske načrte za reševanje krize. Razni članki v tujem tisku, po katerih naj bi imela Jugoslavija pripravljeno gotovo rešitev, se označujejo kot špekulacije. Tu poudarjajo, da gre za izmenjavo misljenj o celotnem položaju in o možnosti politične rešitve. Tu spominjajo, da je stališče Jugoslavije do dogodkov na Bliznjem vzhodu jasno in že zdavnaj znano. Jugoslavija je nedvoumno obsodila napad in uporabo sile za reševanje mednarodnih vprašanj. Jugoslavija tudi odločno obsoja vsak poskus diktiranja v zvezi na tem, da se z uporabo sile vsilijo rešitve.

Jugoslavija se bo, kakor pravijo pristojni krogi, uprla poskusom, da se kriza na Srednjem vzhodu reši s tem, da bi arabskim državam diktirali pogoje. Z druge strani, se tu poudarja, da se morajo napadalec in sila umakniti z arabskega ozemlja, če hočemo, da se kriza premakne z mrtve točke. V zvezi s tem je treba, da kairski razgovori vsebujejo vprašanja sodelovanja in akcije za rešitev krize. Pri tem posebej pozornost posvečajo vlogi, ki bi jo lahko imele nevezane države. Po drugi strani pa je Jugoslavija zainteresirana na tem, da se utrudi ZAR, vstaveš gospodarsko stabilizacijo. Zato morajo razgovori vsebovati tudi gospodarsko sodelovanje, zlasti v zvezi z negativnimi ekonomskimi posledicami napada v Egiptu in drugih arabskih državah. V Kairu pričakujejo v zvezi s tem prihod posebnih gospodarskih delegacij Jugoslovanske vlade. Opa-

valci v Kairu ocenjujejo, da so stališča Jugoslavije in njenega predsednika med krizo in napori, da se zagotovi arabskim narodom nemoten neodvisen in svobodni razvoj in napredek, naložili na velik odmev v arabskem svetu sploh in v Egiptu še posebej. Včerajšnji veličastni sprejem je izraz priznanja in zahvale za to nesebično in vsestransko pomoč in podporo.

Po zaključku prijateljskega obiska v ZAR bo predsednik Tito obiskal še dve arabski državi: Sirijo in Irak. V Damasku pričakuje prihod predsednika Tita 13. avgusta. V Bagdadu pa 14. avgusta. Med tem obiskom bo Tito gost voditelja sirske države dr. Nuredina Atasija in predsednika Iraka Abdul Rahmana Arefa.

Kongoški poziv varnostnemu svetu

NEW YORK, 11. — Kongoški zunanji minister Bomboko je poslal predsedniku varnostnega sveta OZN pismo, s katerim zahteva, naj povelje člane varnostnega sveta in države prijateljice Konga, naj pošljejo v najkrajšem času pomoč.

Kongoški minister je takole utemeljil svojo zahtevo: 1. Kongožani so prestregli radiofonska sporočila med četami, ki jih vodi poikovník Schramme v Lubumbashi, in dve ma oporišča v Angoli 2. Od 21. julija je več bivših plačancev v Luandi; med temi so južnoafriški poveljni Puren in dva belgijska pilota. 3. Prav tako sta v Angoli eno letalo «Dakota», ki pripada Combeju, in eno letalo «Super-Constellation» družbe «Air Trans Afrique», ki jo vodi bivši Combejev pilot Jacky Mallot.

Bomboko zaključuje svoje pismo OZN, ker je potrebno boriti se po poudarkom, da se je obrnil na ti dejavnosti plačancev v Kongu, da se prepreči morebitna razširitev spopada, ki bi lahko ogrozila mir v srednji Afriki.

Kongoška vlada je nocoj objavila odlok, s katerim ukinja v Kongu dejavnost tiskovne agencije «Reuter». Odlok pravi, da so to sklenili, ker je ta agencija delovala kot razkladni agent za plačance, ki so ob zahodni meji Konga.

Sklepi konference v Havani poudarjajo oboroženo borbo

Odobrili so 50 resolucij - Guevara «prvi latinskoameriški državljani»

HAVANA, 11. — Konferenca organizacije latinsko - ameriške solidarnosti je zaključila sinoči svoje delo z odobritvijo 50 resolucij. Pred zaključkom je dolgo govoril predsednik kubanske vlade, Fidel Castro, ki je dolgo in ostro kritiziral dejavnost ameriške obveščevalne službe, in drugih ameriških organizacij, ki delujejo proti Kubi. Obtožil je predsednika Johnsona, da dovoljuje, da se na ameriškem ozemlju pripravljajo in vodijo operacije, katerih namen je umor kubanskih voditeljev.

V zvezi s delom konference je Fidel Castro izjavil, da se je na njej vodila «ideološka borba» in da so nekatere delegacije izrekle prijetne. Dodal pa je, da se na ključnem mednarodnem spor je nastal med tistimi, ki hočejo revolucijo, in tistimi, ki jo hočejo zavrniti. Obtožil je nato latinskoameriške komunistične stranke, o katerih je izjavil, da so zadobile nekatere lastnosti zakonitosti in da morajo zaradi tega izginiti. Obsodil je «težnje teh strank, da bi vodile

borbo iz mest, namesto da bi prejele za orožje in začele boje». Kritiziral je stako imenovana legalna sredstva, ki jih imenujejo miroljuna, za prevzem oblasti, in je priporočil, da «samo revolucionarna sredstva, predvsem gverilska vojna, lahko pripeljejo do zmage revolucije». Ostro je napadel «desničarsko vodstvo» venezuelske komunistične stranke in dejstvo, da se je odpovedala oboroženi borbi ter da je zavezala stališče «sovražnika revolucije», z eno besedo, da je «postala orodje venezuelske oligarhije».

Castro je tudi izjavil, da bo borba ameriških črncev za njihove pravice pripeljala do revolucije, ter je pozval revolucionarje vsega sveta, naj podpirajo to gibanje v ZDA. Še posebej je pozdravil črnskega voditelja Carmichaela, ki je prišel na Kubo, da se udeleži konference kljub prepovedi ameriških oblasti.

Glede tehnične pomoči državam Latinske Amerike, je Castro izjavil: «Obsojamo vse, kar prinaša tehnično in finančno pomoč državam, ki zatirajo gverilsko dejavnost in ki so sokrivci dejanj proti Kubi». Dodal je, da najmanj, kar se lahko pričakuje od vsake socialistične države, je, da ne pomaga državam, ki se borijo proti gverilcem. Priporočil je, da je svoje mnenje že jasno sporočil Sovjetski zvezi.

Splošna in končna resolucija poudarja, da je temeljna oblika solidarnosti v razvoju revolucionarne borbe v vsaki državi in predvsem oborožene borbe za prevzem oblasti. Zatem se primerja revolucionarna borba v Latinski Ameriki z osvobodilnimi borbami azijskih in afriških držav, z delavskim gibanjem v kapitalističnih državah, z borbo črncev in vseh ljudi, ki se borijo za osvoboditev narodov. Revolucionarji vsega sveta morajo udeležiti svoje dejavnosti in se vedno odločno boriti proti imperializmu in se zlasti severnoameriško imperializmu.

Resolucija o solidarnosti z Vietnamom poudarja, da je treba v Latinski Ameriki ustvariti dva Vietnami, tri ali več. Sprejeta je bila tudi resolucija, ki obsoja akcije ameriške obveščevalne službe proti Kubi, ter resolucija o solidarnosti z oktobarsko revolucijo.

Resolucija o Srednjem vzhodu obsoja ameriške imperialistične sile, ki so skupno z britanskimi kolonialisti krive izraelskega napada na arabske države. Resolucija poudarja, da je kriza na Srednjem vzhodu posledica politike, ki jo imperialisti vodijo proti narodom Afrike, Azije in Latinske Amerike. Konferenca izreka svojo solidarnost z naprednimi in revolucionarnimi silami, ki se borijo za obrambo svojih pravic, ter jih poziva, naj bodo v teh odločilnih urah trdne. Na-

rodi Afrike, Azije in Latinske Amerike morajo uskladiti svoje napore v borbi za popolno likvidacijo imperializma.

Resolucija o Afriki poudarja solidarnost z afriškimi narodi, ki se borijo za neodvisnost, ter obsoja stare kolonialne države pod vodstvom Velike Britanije in Francije, da skušajo na vse načine okrepiti napadalni neokolonialni sistem v afriških državah. Organizacija afriške in malgaške skupnosti ter britanski Commonwealth sta orodje tega neokolonializma.

Resolucija obsoja ameriški imperializem, da uvaža nov kolonialni sistem v severnoafriških arabskih državah. Pri tem se omenja gospodarsko, politično in vojaško prodor ZDA v Tunizijo, Maroko in Libijo.

Sprejeta je bila tudi resolucija, ki se zavzema za okrepitev solidarnosti med narodi Afrike, Azije in Latinske Amerike, in izreka svojo podporo organizaciji solidarnosti narodov treh celin.

Sprejeta je bila tudi resolucija, ki obsoja ameriško intervencijo v Dominikanski republiko ter pošiljanje vojakov Brazilije, Nikaragve, Kostarice, Paragvaja in Hondurasa na to ozemlje.

Glede Haitija obsoja zadevna resolucija Duvalierovo nazadnjaško diktaturo, ki jo podpira «njegov citnični gospodar» severnoameriški imperializem, ter opozarja na bližnjo nevarnost severnoameriške intervencije v Haitiju.

Organizacija latinskoameriške solidarnosti zatem pozdravlja borbo bolivijskih in gvatemalskih gverilcev, obsoja ameriško vojaško intervencijo v Boliviji ter vojaško diktaturo v Gvatemali in poziva paragvajsko ljudstvo, naj prime za orožje, da si prevzame politično oblast.

Med odobrenimi resolucijami je tudi resolucija, ki obsoja vodstvo venezuelske komunistične stranke ter podpira venezuelsko osvobodilno gibanje. Druga resolucija obsoja francoske, angleške in holandske ter ameriške zatiralske, ki imajo še vedno pod svojo oblastjo nekatera latinskoameriška ozemlja. Sprejeti so tudi resolucija, ki izreka tudi solidarnost z borbo ameriških črncev ter razglašala 18. avgust, obletnico upora v črnemskem predelu Los Angelesa Wattsu, za dan solidarnosti z ameriškim črnskim prebivalstvom. Upor v Wattsu, pravi resolucija, je pomenil spremembo v strategiji borbe ameriških črncev, ki so opustili mirne oblike protestov in začeli nasilne in oborožene manifestacije.

Na konferenci so soglasno razglasili Guevaru za «prvega latinskoameriškega državljana». Imenovali so stalen odbor, ki bo imel sedež v Havani. Glavno tajništvo bo vodila Kuba. V stalnem odboru bodo poleg tega Bolivija, Brazilija, Kolumbija, Gvatemala, Peru, Venezuela, Urugvaj in Trinidad-Tobago.

PO FANFANJEVEM OBISKU V ROMUNIJU

Objavljeno skupno poročilo o razgovorih v Bukarešti

Poudarek na naporih za ohranitev miru v svetu ter za prenehanje vojne v Vietnamu

BUKAREŠTA, 11. — Medtem ko se je italijanska delegacija, ki je spremljala zunanjega ministra Fanfanija na njegovi poti po Romuniji, vrnila v Rim, je Fanfani še ostal v Bukarešti, kjer si je ogledal katoliško katedralo in italijanske cerkve, ki jo obnavljajo. Nekaj predpoldne je Fanfani odpotoval z avtom proti romunsko-bolgarski meji. Pričakuje se, da bo

jutri nadaljeval svoje potovanje skozi Bolgarijo v Turčijo, kjer se bo bormda v nedeljo ali ponedeljek sestal s turškimi zunanjim ministrom Cagajangilom. Fanfani se bo vrnil v Rim na dan velikega šmarna. V Bukarešti so izdali o uradnem obisku zunanjega ministra Fanfanija skupno poročilo, v katerem najprej naštevajo, kdo vse je sprejel ministra in kdo se je udeležil uradnih razgovorov.

Zatem pravi poročilo, da sta ministra z zadovoljstvom ugotovila, da se odnosi med obema državama stalno in ugodno razvijajo v duhu tradicionalnega prijateljstva, ki veže obe državi, v njem skupnem interesu in v interesu mednarodnega miru. Ministra sta poudarila, da je v poslednjih letih okrepitev stikov med predstavnikoma političnega, gospodarskega, kulturnega in znanstvenega življenja obeh držav prispevala k okrepitevi vezi med italijanskim in romunskim ljudstvom, k boljšemu medsebojnemu spoznavanju in k obojestranskemu sodelovanju. Tudi gospodarske izmenjave se ugodno razvijajo, ker je več možnosti za sodelovanje zaradi razvoja obeh držav. To težnjo bodo okrepili s večjim gospodarskim, tehničnim in znanstvenim sodelovanjem. V tem duhu sta

pod učinkovitim mednarodnim nadzorom. V ta namen bi bilo koristno skleniti sporazum proti sirjenju jedrskega orožja v težnji po ukrepih, da bi sploh izločili to orožje. S tem bi se zagotovila varnost držav, hkrati pa bi jim omogočili, da bi ob enakih pogojih uživale pridobitve znanosti in sadove tehnike v zvezi z jedrsko energijo, ki služi v mirne namene.

Poročilo se zaključuje z ugotovitvijo, da sta zunanja ministra zadovoljna z doseženimi rezultati in da bosta popeljala sodelovanje, ki bi lahko koristno prispevalo k večji in večjemu pomirjenju v Evropi in v svetu ter k razvoju prijateljskega sodelovanja med Italijo in Romunijo. Na koncu omenja poročilo še povelje romunskega predsednika vlade Maurerju, naj obišče Italijo, katerega je Maurer sprejel.

Minister Fanfani je dal romunskemu tisku in televiziji izjavo, v kateri je izrazil svoje zadovoljstvo z rezultati obiska.

V Južnem Vietnamu sestreljen bombnik «B 52»

SAJGON, 11. — Ameriški bombniki so danes bombardirali dolgi most čez Rdečo reko, ki veže Hanoi s predmestjem Gia Lam. Ta most povezuje Hanoi z letališčem. Po njem gre tudi železniška proga, ki vodi v Hanoj. Zanjejo, da je bil most porušil. Ameriška letala so most danes prvič bombardirala. Sestreljeni sta bili dve ameriški letali. Včeraj pa so ameriška letala bombardirala jeklarsko središče 56 km severno od Hanoi in železniška skladišča v Kep 61 km severovzhodno od prestolnice. V Južnem Vietnamu ni bilo v zadnjih 24 urah večje vojaške dejavnosti.

Severnovietnamska tiskovna agencija je danes javila, da so južnovietnamske osvojitvene sile sestrelile 21. julija ameriški bombnik «B 52». To je prvokrat, ko javljajo, da je bilo sestreljeno letalo te vrste. To ogromno letalo so sestrelili med bitko v pokrajini Bien Hoa blizu Sajгона.

Predsednik sajgonske republike Van Tieu je izjavil, da če bo prihodnji mesec izvoljen za predsednika, bo zahteval, naj Američani prekinajo za en teden bombardiranje Severnega Vietnama, če upajo, da bo to pripravilo Hanoi do tega, da zmanjša vojaško dejavnost in eventualno začne pogajanja.

V Washingtonu je 57 ameriških demokratičnih parlamentarcev pozvalo predsednika Johnsona, naj odločno posreduje pri sajgonski vladi, da prepreči, da bi volitve v Južnem Vietnamu bile nič drugega nego norčevanje. Izjava, ki so jo objavili omenjeni parlamentarci, pravi, da bi morali sporočiti sajgonskim voditeljem, da bi ameriška vlada lahko začela temeljito revizijo svoje politike v Vietnamu, če bodo vladne oblasti Južnega Vietnama še dalje odklanjale jamstva za svobodne in pravične volitve. Izjavo je podpisal tudi senator Robert Kennedy, ki je izjavil, da je vedno bolj razočaran «zaradi vmešavanja južnovietnamske vlade v svobodne volitve».

Skupina 21 republikanskih poslancev pa je predložila resolucijo, ki poziva zunanje politično komisijo predstavnike zbornice, naj opozorijo, ali resolucija o Tonkinskem zalivu iz leta 1964 (s katero kongres odobrava vse ukrepe, ki bi se zdeli predsedniku potrebni) oblaščala predsednika tudi, da izvaja vojaške operacije v sedanjem obsegu.

IZJAVA AVSTRIJSKEGA KANCLERJA

Klaus o možnosti „evropeizacije“ južnotirolskega vprašanja

Obsodil je sklep italijanske vlade, da se ne udeleži dunajskega velesejma

DUNAJ, 11. — Avstrijski kancler Klaus je po televiziji izjavil, da bo po potrebi opustil tudi možnost evropeizacije in internacionalizacije južnotirolskega vprašanja, potem ko je italijanska vlada s povezovaljem tega vprašanja z evropskim skupnim tržiščem s svoje strani odprla to možnost.

Sklep Italije, da se ne udeleži dunajskega velesejma, je Klaus označil ne samo kot neprijeten, kot tudi temveč tudi nerazumljiv. Dodal je, da italijanski zunanji minister očitno ne ceni avstrijskih ukrepov dobre volje in s tem ustvarja nevarnost, da bo uporaba čet avstrijske vojske na meji z Italijo nepotrebnost. Klaus je izjavil, da je pripravljen proučiti novo zakonodajo za boljše nadzorovanje terorističnih in prevratne dejavnosti. Pozval je na politiko trdnih živcev in potrpežljivosti in poudaril, da bo bližnji obisk predsednika francoske vlade Pompidouja prva priložnost za proučitev tega vprašanja in težav skupno z neko državo evropskega skupnega tržišča.

Aref danes v Amanu

AMAN, 11. — Jutri bo prišel v Jordanijo iraški predsednik Aref, ki je sedaj v Siriji. Sestal se bo s kraljem Huseinom.

Kralj Husein je govoril danes po radiu ob obletnici prevzema prestola. Znova je predlagal sklicanje konference najvišjih predstavnikov arabskih držav in je poudaril, da je ta konferenca potrebna, zato da se postavijo temelji za novo arabsko življenje in da se dokončno opravi vse sibičnosti, ki so povzročile poraz. Husein je dodal, da so bili Arabci «hkrati žrtve načrta, ki so ga pripravili njih sovražniki, in svojih lastnih napak».

V jordanjski prestolnici je bilo zborovanje predstavnikov kršćan-

skih cerkev, kršćanskih predstavnikov raznih sindikatov in delegatov vseh kršćanskih skupnosti v Jordaniji.

Z zborovanja so poslali pismo tajniku OZN U Tanu, kralju Huseinu, papežu Pavlu VI, patriarhu Ate-nagori in kanterburjskemu nadškofu. V pismu protestirajo proti priključitvi arabskega dela Jeruzalema in proti izraelski okupaciji svetih krajev.

Septembra U Tantova tiskovna konferenca

NEW YORK, 11. — Predstavniki OZN je javil, da bo glavni tajnik U Tant imel septembra tiskovno konferenco, na kateri bo sporočil svoje mnenje o stanju v Vietnamu in na Srednjem vzhodu pred začetkom 22. rednega zasedanja glavne skupščine.

V poročilu, ki ga je U Tant poslal danes varnostnemu svetu OZN, javlja, da sta ZAR in Izrael pri volili v ustavitve vsake vojaške dejavnosti na področju Sueskega prekopa in da bosta ustavila plovbo na ladji po Sueskem prekopu za en mesec od 27. julija dalje. Poročilo govori o nadzorstvu nad ustavitvijo ognja na Srednjem vzhodu za razbojbe od 11. julija do 5. avgusta in vsebuje tudi nujno zahtevo po večjem številu opazovalcev OZN. U Tant poroča, da bo imenoval drugih 21 opazovalcev, tako da bo njih število znašalo petdeset.

BEOGRAD, 11. — Član izvršnega odbora ZKJ Nijaz Dizdarević je imel danes razgovore s članom vodstva KPI Carlom Galuzziem, ki je sinoči pripotoval v Beograd na vabilo centralnega odbora ZKJ. Razgovarjala sta se o nekaterih vprašanjih medsebojnega sodelovanja ter o položaju v mednarodnem delavskem gibanju. Carlo Galuzzi bo jutri odpotoval v Jugoslavijo.

Nadaljevanje polemike v zvezi z izjavami o atlantski pogodbi

V Palermu izvolili deželni odbor, sestavljen iz samih demokrstanov - Izjava ministra Tolloya o zaostlostih pristanšč

RIM, 11. — Razprava okrog atlantskega pakta se ne zleđa. Danes je dal član vodstva združenja PSI-PSDI poslanec Bertoli na Montecitorio izjavo, v kateri pravi, da predstavlja obnovitev atlantskega pakta vprašanje, ki ga morajo vse stranke pazljivo preučevati, upoštevajoč globoke spremembe, ki so nastale v dvajsetih letih od njegove sklenitve. Sedaj so vojaški bloki, ki so se rodili iz hladne vojne v očitni krizi, kakor tudi zavezništva, ki so takrat nastala iz njih. Treba je stvarno upoštevati, spremenjeni mednarodni položaj, nova vprašanja, ki jih ta narekujejo in ustrezne nove perspektive. Vsaka država, in tudi Italija, ima pravico, da samostojno oceni položaj ob upoštevanju svojih interesov in nalog. Poslanec je rekel, da ne more vnaprej reči, kaj bo sklenila njegova stranka, pa da, da ni mogoče ravnati, kakor če bi se v zadnjih letih nič ne zgodilo. Ustrezne sklep bodo sprejeli, ko se bodo posvetovali z vso stranko.

Dva je umrl v Porlezzi pri Comu demokrstaški poslanec «Fin-cenzo» Zaccaria, ki je bil na počitnicah z družino. Zaccaria je srčan kap. Rodil se je leta 1905 v Brugherio pri Milanu. Po letu 1943 se je udeležil osvobodilne borbe kot komisar v «judskih brigadah». Ustanovil je tudi dva časopisa. Dana se je seznanil z normami palači v Palermu siciliska deželna skupščina za izvolitev deželne vlade, medtem ko so izvolili predsednika včeraj. Pri prvem glasovanju ni noben odbornik prejel dovoljnega števila glasov. Zato so glasovanje ponovili in izvolili dvajset odbornikov z relativno večino glasov. Vsi odborniki so demokrstaški.

Višji italijanski policijski oficirji in avstrijski strokovnjaki so danes ugotovili, da je koča «Venna alla gerla» (Greda) v normanski leži v višini 2713 metrov vzhodno od Brenerja na italijansko-avstrijski meji, minirana. Našli so namreč dva pekleniska stroja, ki bi se bila takoj razpočila, če bi se bil kdaž dotaknil naprave. V skupini je bil general karlovski novic, Pe-lombi ter nekateri polkovniki, med avstrijski pa strokovnjaki za razstrelitve inž. Massak. Menijo, da so nastavlili pekleniska stroja v kočo pred kratkim.

Minister za trgovino Tolloy je dal za dnevnik «Lavoro nuovo» v Genovi intervju, v katerem je omenil tudi, da imajo mnogi pripravljeni zastarele naprave in med njimi celo Genova. Kar se tržaške pristanišča tiče, je minister rekel, da bi lahko o njem mnogo rekel, če bi bilo mnogo tudi rečeno. Če gre za primer zelo vidnih pomanjkljivosti, kar se tiče ureditve prevoza in same organizacije pristanišča, je to prav zaradi tržaškega pristanišča, saj zaradi pomanjkanja prometa to pristanišče že prednjači glede visokih cen za pristaniške storitve.

Ministrstvo za zdravstvo sporoča, da je bilo zaradi svinjske kuge prizadetih v Italiji 28 pokrajin s 198 žarišči okužbe, zaradi česar so morali zaklati in uničiti 94.590 prašičev. Precejšnje število pokrajin je zdaj izven nevarnosti. Nedavno pa so odkrili nova žarišča v Lombardiji in Emiliji, ki pa so jih hitro zatrli. Ministrstvo je tudi obsodilo brezbrzižnost in nevarnost številnih trgovcev z živino in mesitarjev.

Sindikalne organizacije so potrdile vsedrjavno stavko uslužbencev avtobusnih podjetij, ki bo trajala od 12. do 15. avgusta. Kot poročamo na drugem mestu, stavke v naši deželi ne bo.

Predsednik republike Saragat, ki je na dopustu v dolini Aosta, je prišel, danes v Turin, da bi se

MOSKVA, 11. — Sovjetska vlada je izročila kitajskemu sodnemu senatorju Vittoriju Vallette ter izrazil sožalje svojem. Posmrtno ostanek senatorja se je poklenil v imenu vlade tudi minister Pastore, ki je izrekel skleniti svojemu tudi v imenu predsednika vlade Mora. Minister bo zastopal vlado na pogrebu, ki bo na državne stroške.

Nigerijska vojska bo vodila totalno vojno proti Biafri

Uporniška letala so bombardirala nekatera mesta

LAGOS, 11. — Vrhovni štab zvezne vlade je danes popoldne sporočil, da je vrhovni poveljni oboroženih sil dal navodila vojski letalstvu in mornarici, naj vodijo totalno vojno proti Biafri.

Sporočilo dodaja, da so to sklenili, ker so uporniška letala bombardirala nekatera mesta. Dali so ukaz, da mora vojska začeti obsežne vojaške operacije proti upornikom. Odslej bodo zvezne sile še odločneje odgovorile na vsako akcijo upornikov in jih bodo zasledovale, dokler ne bo upor popolnoma strt.

Sporočilo javlja tudi, da so bili incidenti v srednjem zahodni pokrajini v sredo vojaški državni udar, ki so ga pripravili četniki plemena Ibo v zvezi z vojski na tem področju s pomočjo vojakov vzhodne države, ki so jih poslali v Nigerijo. Sporočilo pravi, da je potrebno ustaviti to uničevalno blaznost upornikov v čim krajšem času.

Včeraj je neko uporniško letalo letelo nad Lagosom. Ni znano ali je odrglo tudi bombe. Neko drugo letalo je včeraj bombardiralo mesto Kaduna. Poškodovana so bila nekatera poslopja na letališču.

Radio Biafra je trdil, da je nigerijska zvezna vlada podpisala tajno pogodbo s Sovjetsko zvezo o vojaški pomoči. Na podlagi te pogodbe sta bili po treh tednih že izročeni dve češkoslovaški letali Nigeriji, sovjetska vlada pa name-rava poslati v Nigerijo 50 vojaških strokovnjakov, od katerih jih je že 26 na poti v Lagos.

V Londonu je britansko ministrstvo za Commonwealth potrdilo, da je odredilo «omejeno» pošiljanje orožja nigerijski zvezni vladi. Anglo-železniški predstavnik je izjavil, da je to v zvezi z obveznostmi, ki jih je britanska vlada prevzela do Lagosa, toda nima nič opraviti z nigerijskimi notranjimi zadevami.

Skupina žensk v Lagosu beži v zaklonišče med uporniškim letalskim napadom

V Serpuhovu sovjetski in francoski raziskovalci

MOSKVA, julija. — Si bosta Sovjetska zveza in Francija delili atomske skrivnosti? Še pred sedmimi leti bi bilo vprašanje absurdno, danes pa je le še na vidno mejo nerealno: proti koncu leta bo v Serpuhovu, kakih 100 km zahodno od Moskve, začel delovati nov inštitut za raziskovanje visokih energij. Na voljo bo imel najsoodnejšo opremo, med drugim tudi največji pospeševalnik elementarnih delcev na svetu.

V inštitutu, ki zaradi svoje tehniške opremljenosti obeta postati pravi eldorado strokovnjakov za teoretično fiziko, ne bodo delali samo sovjetski raziskovalci, marveč tudi francoski. Sožitje, ki se je začelo z dobavo nekaterih francoskih naprav za pospeševalnik, naj bi po napovedih seglo tako daleč, da bodo francoski znanstveniki s svojimi družinami prebivali v istih — že zgrajenih — blokih kot sovjetski. Če se bodo napovedi o tem sodelovanju uresničile, utegne postati delitev atomskih skrivnosti vsakdanja praksa, potekajoča na najnižjem, zato pa znanstveno najbolj kompetentnem nivoju. »Podvig Serpuhova« postaja tako zanimiva ilustracija prisrčnosti »antant«, ki od leta 1964 dalje po obojestranskem mnenju — sovjetskem in francoskem — napreduje po svoji poti s petimi letskimi koraki.

V Moskvi opredeljujejo te nove odnose kot »spodobnost in sovpadanje stališč«, francoski premier Pompidou pa jih je med svojim nedavnim in bleščeče uspešnim obiskom v SZ definirjal kot »zmagoslavje zdrave pameti«. Čeprav je navidez anekdotično, Pompidoujev odgovor ni brez soli in v Moskvi so m. bržkone vselej pripravljeno pritegniti. Zbližanje po vsej priliki ni posledica revolucionarnih sprememb v strukturi družbe in oblasti (in tu nihče ne jemlje resno izjav, ki prihajajo od francoske desnice in po katerih de Gaulle s svojo »evzvodno politiko« odpira vrata komunizmu), marveč nečesa drugega, kar bi lahko imenovali dosledno in prožno analizo tako lastnih zmogljivosti kot tudi novega ravnotežja sil v svetu in na podlagi tega izvedene revizije zunanje-političnih pogledov.

Sicer pa vse to že dolgo časa ni več novost; vendar pa je bilo v Moskvi na pomlad med opazovalci precej takšnih, ki so pričakovali, da se bodo na konferenci v Karlovyh Varah oblikovala stališča SZ in socialističnih držav odražala tudi na francosko-sovjetskih odnosih. Konferenca je, kot je znano, sproščanju evropske klime postavila nekaj bistvenih pogojev: priznanje obstoja obeh evropskih držav, nesprenjivost evropskega meja, opustitev Hallsteinske doktrine in dokončno odpoved münchenskemu diktatu. Že tedaj je bilo slišati precej glasov o tem, da so ta stališča v Franciji zavezovala predvsem socialistične države in se te ne generalno, marveč v odnosu do Zvezne republike Nemčije. Kasnejši dogodki, predvsem pa obiska italijanskega zunanjega ministra Fanfanija in francoskega premiera Pompidouja v Moskvi, so te komentarje precejšnji meri potrdili. Sama Francija pa ima v tem okviru še nekatere druge kvalifikacije, ki so omogočile, da je sodelovanje med obema državama postalo v zadnjih treh letih tako razvejano in konkretno: Francija — münchenskega diktata ne podpira in prav tako se je izjavila za nedotakljivost evropskih meja, medtem ko gleda na Hallsteinsko doktrino z diskretnimi pridržki. Če k temu dodamo de Gaullovo izrazito protiameriško politiko in njegovo devizo »Evropa Evropejcem«, so okviri, ki tvorijo temelj serpuhovskemu eksperimentu, že kar jasno začrtani. Čeprav Francija ni pripravljena podpisati sporazumov, delni ustavitvi je drskih poskusov, pa s Sovjetsko zvezo soglasja o tem, da je treba širjenje jedrskega orožja odločno preprečevati.

Da vse to »sovpadanje« ni abstrakcija, pričata dva konkretna tekoča politična elementa franco-

ske diplomacije. Prvi je francosko stališče do vietnamske vojne; francoske zahteve, da ZDA ustavijo vojno in da se mir poišče na temelju ženevskih sporazumov iz leta 1954; drugi pa je nedavna de Gaullova opredelitev do vojne na Srednjem vzhodu in izraelske agresije. Oboje je sovjetski tisk opisoval kot izredno manifestacijo »zdrave pameti« in realnega ocenjevanja položaja in Kosigin se je v kritičnih dneh diplomatske bitke zoper izraelsko ekspanzijo kar dvakrat ustavil v Parizu — na poti v New York in nazaj — da bi realiziral tudi tisti del sodelovanja, ki ga tukaj imenujejo stalna politična posvetovalnja.

»Sovpadanje« v sferi visoke politike ni vselej oprijemljivo; pod njim stoji druga sfera, sfera konkretnega sodelovanja, k je že tretje leto v nenehni ekspanziji.

Za srečanje dveh svetov, ki sta desetletja živele vsak svoje in pogosto zelo antagonistično ocenjevano življenje, je zanimivo, da bo imel od njega — vsaj v perspektivi — največ državljansko-potrošnik. V moskovskem parku Ostankino bodo na jesen končali gradnjo gigantskega televizijskega stolpa, ki je v prvi vrsti namenjen študiju barvne televizije. Moskovski in drugi filmski producenti že snemajo televizijske barvne filme, hkrati pa sovjetski in francoski strokovnjaki pripravljajo ustrezno tehniško bazo — barvne oddajnike in ustrezne sprejemnike po dokumentaciji francoskega sistema Secam. Potrošnik si kajpada barvne televizijske sprejemnike še lep čas ne bo mogel privoščiti — tega si ne more niti potrošniško bolj razviti Zahod — zato pa si ga bo lahko privoščil »kolektivno« — v izlozih in klubskih prostorih.

Druga »potrošniška« sfera sodelovanja je industrija motornih vozil. SZ je s podjetjem Renault in Peugeot podpisala pogodbo za dobavo v vrednosti 250 milijonov novih frankov; s pomočjo francoskega kapitala naj bi razširili in modernizirali proizvodnjo »Moskvičev«, pri čemer pa sodelovanje ni omejeno samo na investicije, marveč zajema tudi tehnološke in teoretične raziskave, povezane z razvojem avtomobilske industrije. Podobne podatke je nadalje moč navesti za kemijsko industrijo; tudi to sodelovanje naj bi v perspektivi osrečilo potrošnika, saj mu v večji meri kot doslej odpira svet koristnih izdelkov iz plastičnih mas. Tok izmenjave koristnih dobrin pa nikakor ni enostranski; od sporazumov, ki zajemajo raziskave morja, biologije in genetike, tehnologije kmetijstva, naftno industrijo,

uporabo matematičnih metod in računskih naprav in ekonomiki, prenos električne energije, si francoska stran obeta precejšnje koristi.

Za realizacijo teh načrtov je bila izdelana podrobna struktura operativnih organov. Prav prekratim so v Parizu odprli francosko-sovjetsko trgovinsko zbornico, medtem ko je bila že z lanskim sporazumom med obema državama ustanovljena mešana sovjetsko-francoska komisija, ki ji kratko pravijo kar velika komisija.

Dinamika sovjetsko-francoskih odnosov sicer ni popolna, je pa vseeno impresivna in opazovalci pravijo, da Francija v vsej svoji zgodovini nikdar ni imela tako dobrega stika z Moskvo. Vzgleda, da bo in sovjetski komentatorji ne zanikajo, da se skušajo v te procese vključiti tudi druge zahodne države.

Pokojni častni predsednik Fiat prof. Valletta je s sovjetskimi predstavniki sklenil sporazum o gradnji tovarne Fiat v SZ. Na sliki ga vidimo, ko se rokuje s sovjetskim ministrom Tarasovom (na desni) po podpisu zadevne pogodbe v Turinu. — Včeraj so pokojnikovo truplo prepeljali iz Pietrasante v Turin, kjer so ga v hiši, kjer je stanoval, postavili na mrtvaški oder. Jutri bodo krsto prepeljali v Fiat Mirafiori, kjer bo ob 10.30 pogreb

ZARADI POŽAROV MILJARDE ŠKODE

Na Sardiniji so zaradi vročine plameni zajeli obširna področja

Poleg temperature 40 stopinj v Sassariju še oblak dušljivega dima

RIM, 11. — Letalska meteorološka služba je danes ob 13. uri zabeležila sledeče temperature: Benen 27, Verona 25, Trst 26, Benetke 26, Milan 26, Turin 25, Genova 26, Bologna 26, Firenze 28, Pisa 26, Ancona 28, Perugia 31, L'Aquila 25, Pescara 30, Rim sever 30, Rim južno 32, Campobasso 29, Bari 29, Neapelj 28, Potenza 25, S. Maria di Catania 30, Catanzaro 27, R. Calabria 34, Messina 32, Palermo 28, Catania 34, Alghero 26, Cagliari 30.

Na Sardiniji so čela področja v plamenih. Gasilci, vojski in prostovoljci se že od večerja popoldne borijo, da bi preprečili napredovanje požarov proti naseljenim krajem, iz katerih je v mnogih primerih prebivalstvo v paniki zbežalo. Škodo ocenjujejo z milijardami lir. Uničeni so gozdovi, sadovnjaki, nasadi oljk. Požar je v nekaj minutah uničil delo desetletja. Močno so prizadeta tudi turistična področja. Tudi tukaj je ponekod zavladala

panika; ko se je požar približal nekaterim hotelom, so jih turisti naglo zapustili ter zbežali k morju. V Sassariju so večerja popoldne zabeležili 40 stopinj v senci. Skoraj ves popoldan je bilo mesto zavito v gost oblak dima, tako da je bilo skoraj nemogoče dihati, medtem pa je veter prenašal drobce razžarjene zemlje in pepela. Skoraj nič manj toplo ni bilo v Cagliariju: 39 stopinj. Požar je pustil tudi ponoči in danes dopoldne.

Pozneje so skoraj vse požare na Sardiniji ukrotili. Škoda je posebno občutna na področju Calette in Siniscola.

Notranji minister Taviani je doletel, naj se takoj nakaže pomoč 30 milijonov lir za najbolj prizadeto prebivalstvo v pokrajinah Sassari in Nuoro.

O požarih poročajo tudi iz raznih krajev na jugu polotoka in na Siciliji. V Palermoju je bilo pretežno noč najbolj toplo v Italiji; zabeležili so namreč 28 stopinj, medtem ko je bilo popoldne 32 stopinj v senci. V Cataniji je danes dosegla temperatura 38 stopinj.

Po požaru brez dela čez 500 delavcev

CASTELFRANCO VENETO, 11. — Silen požar je uničil skladišče družbe »Pettinatura Italica« di Castelfranco Veneto. Požar je nastal okrog 3. ure zjutraj. Kljub takojšnemu nastopu gasilcev je požar popolnoma uničil skladišča volne in sintetičnih vlaken. Škoda je najbrž za milijardo lir. V industrijskem kompleksu, kjer so predelovali svrbovo volno, je bilo zaposlenih čez 500 delavcev.

Pozneje so ugotovili, da je požar povzročil za dve milijardi in 200 milijonov škodo. Dve milijardi je bilo namreč vredno blago, ki je zgorelo, medtem ko je bila vrednost nepremičnin 200 milijonov. Eden izmed voditeljev industrijskega podjetja je dejal, da se bo delo začelo takoj po avgustovskih počitnicah.

VATIKAN, 11. — Državni tajnik kardinal Cicognani bo odpotoval jutri zvečer kot papeški legat v Brazilijo, kjer bo izročil »zlati rož« Marjinemu svetišču v Aparecidu. V aredu 16. avgusta bo obiskal brazilsko prestolnico, kjer bo uradno sprejet.

na tej cesti, in sicer odsek, ki po dolini Ibra povezuje Rožanj in Kisojsko Mitrovico. Strokovnjaki menijo, da bi moral gledati na to, da mora biti magistrala po načrtu dograjena leta 1970, čimprej začeti dela v dolini Ibra. Gradnja ceste in se zlasti več mostov bo namreč tu zahtevala daljše priprave in tudi daljše izvajalske roke. To pa praktično pomeni, da bi se morala pripravljajna dela začeti še pred dograditvijo odseka Ivangrad-Rožanj, saj je samo tako mogoče pridobiti čas.

Ker je ta odsek ceste, dolg več kot 80 km, na ozemlju Crne gore in Srbije, se bodo te dni sestali predstavniki omenjenih dveh republik ter AP Kosova in Metohije in skupaj preučili gradnjo ceste skozi ibarsko sotesko. Želja vseh je, da bi bil ta odsek dogradjen leta 1969.

Najbližja cestna zveza jugovzhodnih krajev države z magistralo pri Ivangradu sta neasfaltirani in precej slabi cesti od Raške in Peči do dolžni 146 oziroma 92 km.

V dveh letih dokončan celinski del jadranske magistrale do K. Mitrovice

IVANGRAD, 11. — Po krajši zamudi zaradi spremembe trase in pogostega deževja so zdaj dela na odseku jadranske magistrale od Ivangrada do Rožaja v polnem teku. So tudi možnosti, da bo ta del jadranske ceste nared do konca prihodnjega leta. Izvajalci so po potrebnih pripravah začeli delati na večjem delu odseka. Najtežji odsek je predor pod planinskim vrhom Turjak. To bo najdaljši cestni predor v Jugoslaviji, saj bo dolg nad 1000 m, prebija pa ga beograjsko podjetje »Zegrap«.

Del magistrale od Ribarevine do Ivangrada bi moral biti v celoti dogradjen še letos, vendar — kot zdaj kaže — ne bo. Več kilometrov tega odseka, in sicer del magistrale, ki pelje skozi kanjon Lima v Tivranu, kakor tudi most čez reko Lim v Ivangradu bodo dogradili več mesecev pozneje, jeseni ali do konca leta.

Ko bo prihodnje leto končan odsek magistrale od Ivangrada do Rožaja v dolžini 32 km, bo za dograditve celinskega dela magistrale ostal le še eden najtežjih odsekov

Virna Lisi (na sliki) ima glavno vlogo v Bologninijevem filmu »Arabella«

TURISTIČNE VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Rekord v Opatiji

Tudi črnogorsko primorje zelo zasedeno

OPATIJA, 11. — Največ gostov, kolikor se jih je kdajkoli mudilo na opatijski obali, so zabeležili 7. avgusta — 16.577 turistov. To je 2500 turistov več kakor istega dne lani oziroma 1500 več od številca registriranih v hotelskih in drugih zmogljivostih. Tega dne so morali uporabiti še pomožna ležišča in tudi v avtocampih je bilo več turistov kakor normalno.

Vdor turistov na opatijsko obalo se je začel že 20. julija. Od takrat se mudi tam vsak dan veliko več gostov kakor lani — od 1000 do 2000 več. Predvsem jih je bilo mogoče sprejeti zato, ker so v novi sezoni odprli objekte z nadaljnjimi 1400 ležišči, največ v avtocampih.

Po neuradnih podatkih se mudi zdaj v letoviščih Boko Kotorske in črnogorskega primorja nad 85.000 domačin in tujih gostov. Največ jih je na območju Ulcinja, Budve in Hercegovega. Tudi obisk motoriziranih turistov je rekord — okoli 12.000. Njihovo število se je zlasti povečalo po 5. avgustu, ko je začelo prihajati iz tujine in države vsak dan tudi po 2500 voznikov. Največ tujih motoriziranih turistov je iz Zahodne Nemčije, potem iz Francije, Italije in ČSSR.

Od manjših letovišč so najbolj obiskana Petrovac na moru, Sutomore in Igalo pri Hercegovnem. Kljub tako velikemu obisku pa je povsod še dovolj prostih mest, tako v hotelskih kakor pri zasebnikih.

Gostinsko podjetje »Hvara« v Krži, ni luki je konec julija odprlo hotel A kategorije »Adriatic«, ki ima 126 postelj in je že zaseden s tujimi gosti. Sedaj pa so dobili še nov objekt, hotel C kategorije »Galeb«, ki ima 62 postelj. V njem je 32 modernih urejenih sob s toplo in hladno vodo in drugim udobjem. V novi hotel so se že vselili prvi tujisti, med katerimi je največ Italijanov.

Preteklo soboto so v Pagu slovesno odprli nov hotel »Belvedere«.

ki je zdaj največji in najmodernejši turistični objekt na otoku. Hotel ima 302 postelje, prostorno restavracijo in teraso s pogledom na morje.

Te dni je v mestu Krku toliko turistov kakor jih doslej še ni bilo. Vse postelje v hotelskih in zasebnih sobah so oddane. Gnečo so povzročili Belgijci, ki jih je prišlo več kakor so napovedali.

Na dogodkih pestra, zanimiva a tudi poučna zgodba (pisatelj sam je zapisal: »Razveseljevalo jih bo prijetno branje in zraven bodo mogli naštet kaj malo dogodkov, ki ne bi navajali čednostnemu življenju.«) je sicer danes našemu času precej odmaknjena. To je razumljivo, če vemo, da je pisatelj živel v letih 1697-1763 in da je njegov roman nastal leta 1731. (V tistem času so na primer pri nas izšle pridige o

GOSTOVANJE BUDIMPEŠTANSKE OPERETE

Tudi »Grofica Marica« je razgrela občinstvo

Danes zvečer ponovitev, jutri pa spel »Čardaska kneginja«

Ansambel budimpeštanske operetne gledališča se nam je včeraj zvečer na gradu predstavil z drugo opereto, ki jo ima na sporedu na svoji turneji, z »Grofico Marico«. Čeprav je avtor isti (Kálmán), je vendar »Čardaska kneginja« bolj živahna, medtem ko prevladuje v »Grofici Marici« skoraj umirjena glasba.

V naslovni vlogi se nam je to pot predstavila dobra pevka Judit Galli. Njen lep glas ni mogel priti do popolne veljave zaradi precej močnega vetra. Ugaljal je tudi Janos Csanyi kot grof-oskrbnik. Živahna Erzi Galambos (Liza) je občinstvo razveselila že ob svoji prvi pojavi, saj se je spominja iz prve opere. Njen stajni partner je bil Kálmán Latabar ml. kot baron Zsupan, ki je z vsakim svojim nastopom spravil občinstvo v dobro voljo. Zablava je bila tudi Illona Kiss, odlična teta Cecilia. K uspehu predstave pa so pripomogli še igralci in pevci, zbor, balet in orkester pod vodstvom dirigenta Ferenc Gyalai Galla.

Ko se je na koncu občinstvo natrpalo pred oder, so nastopajoči ob ploskanju še večkrat ponovili živahno zaključno pesem. »Grofica Marica« bodo ponovili še danes zvečer, jutri pa bo druga predstava »Čardaska kneginje«, ki je morala v četrti zaradi slabega vremena odpasti.

Tri knjige za poletno branje

Med zbirkami, ki jih izdaja Državna založba Slovenije, je tudi zbirka Kiosk, ki je namenjena, kot smo o njej že zapisali tudi v našem časniku, širokemu krogu bralcev. To pa še ne pomeni, da bi bila dela, ki izhajajo v tej zbirki, nekalitna. Res da sicer po prvem zagonu zbirka ni obstala na enaki višini, kar je sicer od take zbirke tudi težko zahtevati. Lahko pa rečemo, da imamo pred seboj zdaj tri knjige zbirke Kiosk, ki niso samo prijetno branje, temveč tudi na umetniško dostojni višini.

ABBE PREVOST: MANON LESCAUT: Zgodba o lepi, a nezvesti Manon Lescaut pozna danes ves svet. Ne sicer po romanu, temveč po popularni Massenetti-ovi operi. Libreto te opere pa je napisan po romanu, ki ga je napisal sicer plodoviti a samo še po tem delu znani Antoine Francois Prevost, imenovan kratko Abbe Prevost. Ta je napisal veliko del, a kot rečeno, trajno veljavo je ohranila deloma avtobiografska zgodba znana pod naslovom Manon Lescaut. V njej pripoveduje pisatelj deloma ljubzensko deloma pustolovsko zgodbo o poštenem in plemenitem mladeniču, ki so ga očarale lepote dekleta, ki ga je ljubil in šel za njim v izgnanstvo v Ameriko. Zanj je kradel, ponarejal, dal ves svoj denar in svojo čast. Dekle pa mu je bilo vseskozi nezvesto. To je zgodba, ki pripoveduje, kot pravi pisatelj sam, o tem, kakšno moč imajo strasti. »Prikazati hočem mladega zaslepljenca, ki peha srečo od sebe in svojeglavo dirja v najhujšo nesrečo. Mladenič, ki ima vse darove, da si lahko pribori slavo, pa si raje izbere zakonito potepuško življenje kakor pa sijaj bogastva in narave. Mladenič, ki vidi svojo nesrečo, a se ji neče izogniti...« je zapisal »vodni besedi.

Na dogodkih pestra, zanimiva a tudi poučna zgodba (pisatelj sam je zapisal: »Razveseljevalo jih bo prijetno branje in zraven bodo mogli naštet kaj malo dogodkov, ki ne bi navajali čednostnemu življenju.«) je sicer danes našemu času precej odmaknjena. To je razumljivo, če vemo, da je pisatelj živel v letih 1697-1763 in da je njegov roman nastal leta 1731. (V tistem času so na primer pri nas izšle pridige o

Rogerija, znane pod naslovom Palmarium empyreum). Toda po realističnem prikazu takratnega življenja in po pretresljivi in analitični obsodbi strasti je roman tudi za današnjega bralca še vedno mikaven. Največje mojstrstvo je pisatelj dosegel vsekakor v prikazu strasti in moralne problematike, čeprav je sicer pripoved sama, po takratnih literarnih navadah, močno obremenjena s podrobnimi opisi najrazličnejših dogodivščin. Glede na znano opero — pravzaprav lahko navedemo še Puccinijevo opero »Manon Lescaut« — bo delce tudi pri nas vzbudilo zanimanje. Pa tudi sicer je roman le toliko zanimiv in umetniško močan, da ga je bilo vredno posvetovati. Roman Manon Lescaut je prevedel Ivan Savič.

Roman sodobnega črnogorskega pisatelja MIODRAGA BULATOVIČA: RDEČI PETELIN LETI V NEBO (prevedel Dušan Dolinar) je seveda nekaj povsem drugega. To je tekst za intelektualnega bralca, napisan z modernimi prijemi, zato pa manj zanimiv za povprečen okus. Dela Miodraga Bulatoviča so vzbudila zanimanje ne toliko doma temveč bolj v svetu. To za zaradi slikovitega prikaza razmer na Balkanu. Gre za razmere nekeje na meji med Črno goro in Bosno ob Limu, kjer kljub vsemu napredku in civilizaciji žive ljudje v zakotnem kraju skrajno primitivno. Ne samo fizično temveč tudi duhovno primitivno življenje, ki pa je zato toliko bolj elementarno.

Pisatelj slika v svojem tekstu en dva dena v zakotnem naselju, ko dva pijana grobarja pokopujeta umrlo muslimanko, ko se istočasno ženi duševni revček Kajica z revnim dekletom Ivanka, ki bo na ta način vendarle prišla na kmetijo, ko skozi nos kolokortista dva lačna potepuha in ko bolan fant, Muharem, s svojim rednim strelom pada v roke pijanim strelom in doživi med njimi svojo tragično zgodbo. Muharem je osrednja osebnost Bulatovičeve pripovedi, in in njegov petelin. Ko mu petelina pijani streljajo v oči, ostane sam. »Popolnoma sam si« pravi pisatelj. »Še nikdar ni bilo tako hudo. Dokler si imel petlina — je nekako šlo. Zdalj pa ti bo zares trda predla. Osejen se nisi. Čakal si na Ivanko. Njo so ti ugrabili. Iztrgali so ti jo. Dokler je bil pri tebi petelin, si lahko vsaj sanjal o njej. Zdalj, ko njega več ni, pa niti sanj več ne bo... Ni življenja zate — ker nisi več človek; ti nisi nič več«.

Bulatovičeva realistična, pa obenem poetična slika balkanskega neciviliziranega sveta in elementarnosti je morda vseh zgodovinskih svetov.

Roman NE MOTI PRAHU, ki ga je napisal veliki ameriški pisatelj in Nobelov nagrajenec WILLIAM FAULKNER, je seveda od vseh treh omenjenih tekstov zbirke Kiosk najtežje bran. Ne samo po motiviki, problemih, ki jih obravnava, temveč tudi po umetniški moči pripovedi. Res se sicer ta tekst ne more primerjati z manjšimi Faulknerjevimi stvaritvami. Je tudi težko branje. Toda v okviru krajevnih kriminalnih zgodbe obravnava pisatelj odnose med belci in črnci na ameriškem jugu, slika družbene odnose in prikazuje posamezne like s tako dotrženostjo, da se zgodba z vsemi problemi neizbrisno vtisne bralcu v spomin. Pri tem pisatelj z moderno tehniko preskačuje iz sedanjosti v preteklost, niza pogled različnih ljudi na dogodke in ustvarja zanimivo delo, ki ga odlikuje pisateljev optimistični pogled na svet. Ta pogled je morda bolj svetel kot v drugih Faulknerjevih delih. Odlična gradnja, mojstrsko risanje značaja, pronicljivost v duhovno notranjost junakov, vedno aktualen ameriški problem — vse to ustvarja poleg dinamične, moderno napisane zgodbe tekst, ki ga je vredno prebrati. Roman je odlično prevedel Janko Moder.

Sl. Ru.

Eden od velikih mojstrov kuharske umetnosti

Kadar govorimo o kuharski umetnosti, potem skoraj da ne uporabljamo po nemarnem imena umetnosti. Lahko bi jo res označili kot »osmo muzo« in iskali bi lahko kako boginjno, ki bi ji postala zaščitnica. Gre torej za umetnost, ki jo ima — kdor jo ima — v sebi, v srcu in v duhu, ali pa je sploh ni. Lahko bo kdo postal dober kuhar, toda nikoli se ne bo povzpeli na Olimp gastronomije, če te umetnosti v sebi ne čuti.

Danes jih je še malo, ki se s prednostjo posvečajo kultu gastronomije. Eden od teh je Natale Ercolano, »chef« na »Michelangelu«, eni izmed obeh slavnih admiralovskih ladij plovne družbe »Italia«, ki ploveta po severnem Atlantiku. Ercolano poseduje v oblihi meri tisti dar, ki ga dela za enega izmed najbolj znanih »chefov« na ladjah. Sedaj ima 52 let, rodil pa se je v Sorrentu. Svojo kariero je pričel, ko je imel komaj 17 let. Prišel jo je v nekem hotelu, enem izmed tistih, ki so videli toliko slavnih osebnosti četrdesetih let. Sorrento, Neapelj, Rim, Svica, Francija: toliko let učenja od najbolj preprosti stvari do tisoč skrivnosti kuhinje najvišjega razreda. Končno je prišel leta

1951 Ercolano, ki je vedno ljubil morje, na novo ladj »Gluio Cesare«, ki jo je družba »Italia« dala zgraditi v ladjevnicah v Triziju. Ercolano se je vkrcal kot vodja oddelka, to se pravi kot odgovorni za enega iz

med sektorjev, na katere se deli kuhinja velike ladje. Komaj se je še nekoliko izpopolnil v skrivnosti kuhinje na ladjah, že je postal l. 1955 namestnik šefa. Za nekaj časa se je spet preselil na kopno v letih 1958-59, na kar se je vrnil na ladj »Gluio Cesare«, toda sedaj že kot prvi odgovorni za kuhinjo. Potem je prešel na ladj »Leonardo« in končno na »Michelangelo«. Kuhinji na admiralovskih ladjah se je Ercolano posvetil že od zime 1964, ko so se izpopolnjevali opremo transatlantika v ladje-delnici Ansaldo v Sestri Ponente.

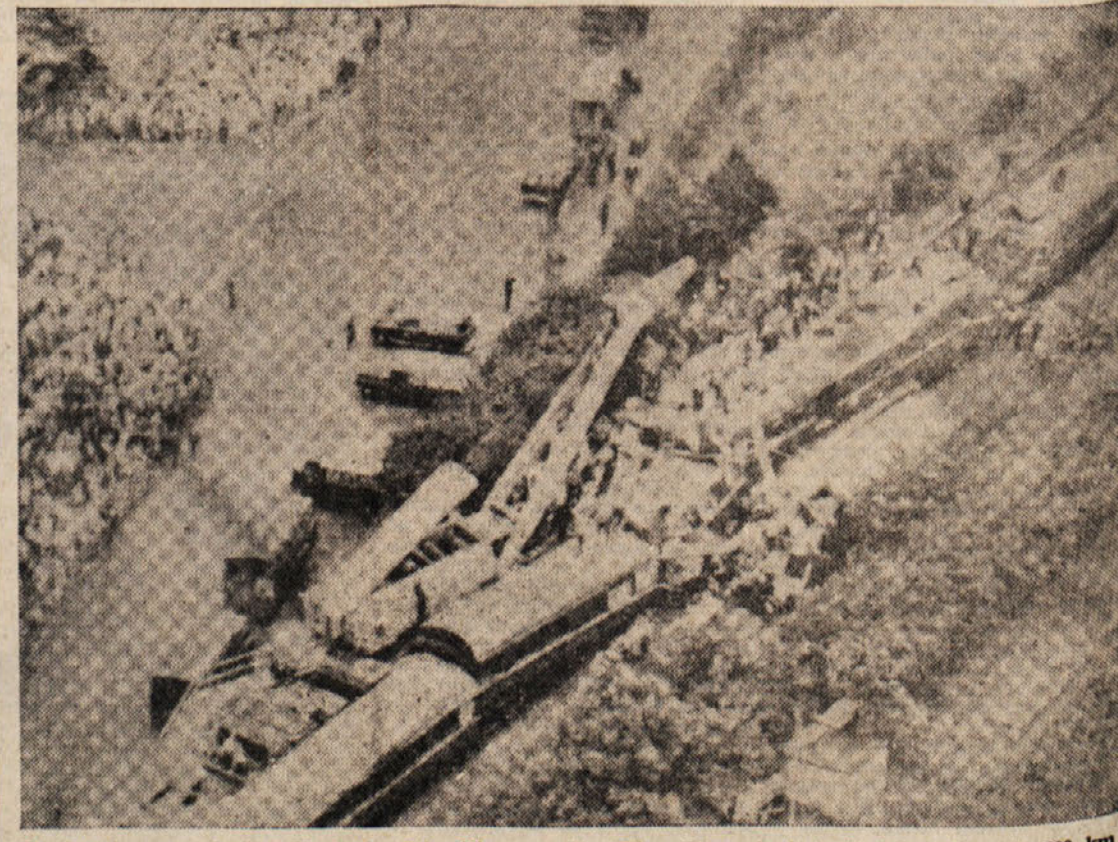
Potniki velikega transatlantika so osebe najrazličnejših narodnosti, ki pa vse želijo da bi potovanje z ladj prijetno preživele; kuhinja pa v znatni meri prispeva k zadovoljstvu vseh. Na ladjah je k zadovoljstvu vseh tudi najvišja. Rafinirano občinstvo na takih ladjah večinoma pozna različne tipe kuhinje in vseh mu je, če najde na mizi tudi kako tradicionalno jed iz svoje dežele. Seveda klientom ugodijo, obenem pa jim tudi pripravijo najbolj tipične in najbolj okusne jedi zelo mnogovrstne italijanske kuhinje. Reklamo »italijanske kuhinje« ne pa kuhinje raznih italijanskih dežel. Gre nam-

reč za razliko: prav na ladjah so se razni tipi deželnih kuhinj harmonično združili v enotno kulinarčno umetnost.

Ercolano, ki je dnevno odgovoren za 40 do 50 ton živil, mora vsak dan preštudirati — prevzaprav opravi to že 48 ur prej — različen menu, ozirajoč se na letni čas, na narodnost potnikov in na toliko drugih elementov, po katerih se formira pravi »chef«. »Toda zasluga, pripoveduje mirno in skromno, ni samo moja. Treba je imeti vrle sodelavce in naučiti jih je treba vsega, kar človek zna, ne da bi se bal, da odkriva skrivnosti. Jaz sem to srečo imel, zaradi tega z zadovoljstvom delam na ladj, kjer za dobro delo pač ne pogrešamo sredstev in možnosti.«

»Chef« z »Michelangelom« je doma povsem miren mešanec, ki skoraj ne vstopi v kuhinjo. »Saj je moja žena odlična kuharica. Zakaj bi ji kratil to veselje teh nekaj dni, ko ostanem doma, saj sem sicer ves čas na morju.« Natale Ercolano pa je dosegel tudi lepo zadostitev, saj je leta 1965 prejel največjo domačo gastronomsko nagrado »Angelo Bertin«, privilegije je redkih mojstrov kulinarčne umetnosti.

PAOLO DE DOMENICO

Na Danskem se je zgodila huda železniška nesreča. Blizu Odenseja je brz vlak s hitrostjo 100 km na uro zavozil v neki drug vlak, ki je vozil 10 minut pred njim, pa se je zaradi okvare ustavil. Potniki stoječega vlaka so na poziv železničarjev še utegnili vlak zapustiti, ni pa bilo več mogoče opozoriti prihajajoči vlak na nevarnost

DELOMA PRIZNAVAJO TO TUDI SAMI DRŽAVNIKI V PEKINGU

Tako imenovana kulturna revolucija ima zle posledice tudi v ekonomiji

Tudi če bo žetev enaka lanske «rekordni» in če bo industrija dala toliko, kot je dala lani, je vse to vendarle korak nazaj, ne pa uspeh

Na Kitajskem so letošnjo žetev že pospravili. Trdi se, da je za 10 odst. večja od lanske, ki je bila «rekordna». Skeptiki pa pravijo, da so področja, ki jih kitajska tiskovna agencija omenja kot najbolj produktivna, prav področja, koder je prišlo do nerodov. To se posebej nanaša na provinco Šečuan kjer spori med Maovimi pristajali in nasprotniki začeljo doživljati težave zaradi zmanjšane pasu srednje kitajske žitne proizvodnje. Podoben je v pokrajini žitnega pasu srednje kitajske žitne proizvodnje. Podoben je v pokrajini žitnega pasu srednje kitajske žitne proizvodnje.

Resnici na ljubo bi rezeva polja na jugu, kot tudi ostala žita v srednji Kitajski, morala dati letos zelo visoko povprečje. Ta sklep izhaja iz vremenskih razmer odnosov iz poročil o vremenskih razmerah na tem področju. Toda spomladanska setev, ki se nanaša na sedanjost letošnje žetve, ne pa na letošnjo, ki je bila sejna pred zimno, torej spomladanska setev, je bila letos zmanjšana zaradi zmanjšanih količin žit. Iz tega bi mogli sklepati, da je področje, koder sejejo žitni riž, dalo letos nekoliko manj, kot je znalo žetev v lanske rekordni letini. Dejstvo je namreč, da so spomladski, ki bi morala biti dela za setev v polnem jeku, nemiri, ki jih je povzročila «kulturna revolucija» verjetno upočasnili setev žit na vsem Kitajskem, hkrati pa je prišlo tudi do zastoja kar zadeva dobavo in delitev umetnih gnojil.

Sedanja zaskrbljenost uradnih krogov glede stanja poljedelcev, zaskrbljenost, ki je prišla do izraza tudi v raznih pokrajinskih radijskih oddajah, kaže, da na nekaterih področjih razmere niso takšne, kot bi jih bilo želeli. Letos marca so oblasti mobilizirale delovno silo, ki je morala prisiljati na pomoč pri setvi in del te vojske je ostal na poljih. Pretekli mesec pa so kar po radiu opozarjali ljudi proti kopičenju pridelkov in proti temu, da bi kmetje odhajali v mesta, da bi tam «sodelovali v sporih». Ker so ta opozorila imela nekega nujnostni prizvok, se da sklepati, da je vlada zaskrbljena «nad pomanjkanjem discipline na podeželju». In vendar se da reči, da bo letošnja letina, kljub vsem težavam, vsaj približno enaka lanskeletni, za katero smo reči, da je bila rekordna.

Toda v splošnem, kljub gornjim dejstvom, smemo reči, da je bilo na podeželju od začetka «kulturne revolucije» do sedaj razmeroma mirno, če to stanje primerjamo z industrijskimi področji, z mesti, kjer je bilo povsem drugače. Začenši z decembrom lani, ko je bil izdan poziv, naj se «kulturna revolucija» razširi tudi na industrijo in na rudnike, je vse do danes bilo po mestnih središčih in industrijskih revirjih izredno živno. V zadnjih časih, v zadnjih dneh postaja ponekodel celo preveč živno.

Šangaj je že v januarju prešla «januarska revolucija», ki je privedla do prekinitev dela v šangajskih tovarnah, na prometnih žilah in v luki. Uradni podatki o proizvodnji v Šangaju, glavnem industrijskem mestu Kitajske, le bolj megleno govore o tem, da je proizvodnja od januarja do maja nekoliko večja kot je bila v istem razdobju lani.

Stenska poročila o nemirnih šestih mesecih letošnjega leta obsegajo tudi važna petrolejska področja Karamaje in Tačinga, področja čistilne nafte okoli mesta Lančou, pa tudi središče jeklarstva v Paočou, da ne govorimo o rudarskih področjih v Šansju in Šantungu. Poročila o «kulturni revoluciji» omenjajo tudi mesto Kajfeng, to se pravi mesto z veliko tovarno umetnih gnojil in tudi drugo večja mesta industrijskega se verovzdaja. Vidni pekiški funkcionar Hsje Fuci je rekel, da je proizvodnja v Pekingu v aprilu in maju padla za 7 odst. Vzrok: skoposti in sabotaže. To sicer ni kdove kako pomembno, kajti Peking zaseda ni pomembno industrijsko središče. Hkrati je tudi res, da so bili v Pekingu neredi v zvezi s «kulturno revolucijo» pogostejši kot drugod. Toda za 8 odstotkov zmanjšana proizvodnja v Pekingu bi lahko služila kot nekašeno merilo za ocenjevanje ustreznosti zmanjšanja proizvodnje v drugih industrijsko pomembnejših središčih. To se pravi da nam pekiški 7 odst. more služiti kot nekašeno merilo, koliko škoda je utrpela industrijska proizvodnja na Kitajskem na račun «kulturne revolucije».

Resnici na ljubo je treba reči, da so na «sten-časih» omenili le nekaj manj važnih tovarn in manj «prireditih» mest. Tako se npr. področje Anšana, ki proizvaja jeklo, celotne kitajske produkcije jekla, v teh vesteh sploh ni omenilo. Morda se je Peking posebej potrudil, da bi področje, ki daje 12 milijonov ton jekla, sploh ne utrpelo nikakršne škode. Toda pomanjkanje bolj konkretnih in resničnih podatkov še ne dokazuje, da je glede tega vse v redu, kot skušajo nekateri trdit. V zadnjih šestih mesecih so po najrazličnejših komunikacijskih sredstvih pozivali delavce, da naj ne zapuščajo svojih delovnih mest in da naj sprejmejo kulturno revolucijo tako, da povečajo proizvodnjo.

Pekinska poročila pa poročajo o proizvodnih uspehih v glavnem samem v tistih mestih, v katerih je kitajskim oblastem uspelo ohraniti kolikor toliko mirno ozračje. Poleg kmetijstva in industrije so utrpeli določeno škodo tudi komunikacije, predvsem železnice. V prvih šestih mesecih letošnjega leta so na Kitajskem imeli na železničarski delavci razcepili v več skupin in stopili v medsebojno borbo. Drugi zastoj je bil proti koncu maja, ko je bil CK primoran posebej pozvati prometne delavce, naj prenehajo s stavkami in sabotažami.

Do zastoja je prišlo tudi v preiskavih Šangaja in Kantona. Vsekar moramo s tem v zvezi omeniti nerode in ustrezne posledice v Nuhangu, skozi katerega gre ves promet med severom in jugom de.

še. Ti neredi so po samem priznanju Pekinga «priždeli in zavrli proizvodnjo».

Edino zunanje ali, če hočemo, vidno pričanje o resnem gospodarskem padcu zasledimo v redkih trgovinskih številkah za letošnje leto, ki jih nudi samo Kitajci v svojih trgovinskih poročilih. Izvoz v Veliko Britanijo npr. je v razdobju od januarja do konca maja padel od lanskih 16,2 milijona funtov na 14,8. Izvoz kitajskega blaga v Zahodno Nemčijo se je v istem razdobju zmanjšal za 800 tisoč funtov. Kitajski izvoz na Japonsko se je zmanjšal za 3 milijone funtov. Tudi izvoz v Francijo se je zmanjšal, čeprav podrobnost podatkov glede tega ni.

Res je sicer, da se je kitajski izvoz skozi Hongkong v istem razdobju močno povečal. Govori se celo o povečanju v vrednosti 12 milijonov funtov. Toda v zadnjih

časih se opaža tudi tu upadanje, posebno na račun zelo pogostih nerodov, ki so v Hong Kongu tako rekoč na dnevnem redu, izredno hudi pa prav te dni.

Iz vsega, kar smo navedli, bi mogli sklepati, da ima «kulturna revolucija» dokaj negativne posledice tudi na kitajsko gospodarstvo. Tudi če upadanje proizvodnje v industriji in kmetijstvu ne bo tako veliko, kot bi ga nakazovali navedeni podatki, in če bi dejansko ostali na lanskeletni ravni, je to že korak nazaj, še posebno velik korak nazaj, če upoštevamo izredno naravno prirastek, ki ga beleži Kitajski, kajti namesto, da bi se gospodarstvo razvijalo in dajalo vedno večjo proizvodnjo, ostaja njegova proizvodnja enaka, število ust pa se veča, večja se število potrošnikov, kar se v kitajskih razmerah meri vedno le v milijonih.

V NEDELJO 20. T. M. OTVORITEV LOVSKEGA DOMA POD SNEŽNIKOM

Svet pod Snežnikom. Na desni vrh hriba Devin

V nedeljo, 20. avgusta, bo svečana otvoritev lovskega doma «Devin», ki ga ob gozdu pod Snežnikom, 5 km nad Koritnicami,

zgradila lovska družina Trnovo — Ilirska Bistrica. Z gradnjo so začeli pred dvema letoma in so s kraja mislili samo na koč. V priložnosti, ki leži na krasni legi na severni strani ob vznožju hriba Devin, bo dvorana za seje in gostišče ter soba z 10 ležišči. V gornjem nadstropju so 4 sobice z dvema in tremi posteljami. Skupno bo 19 ležišč. Ob domu so uredili vodnjak za pitno vodo ter vodnjak za živino in divjad, za električno razsvetljavo pa bodo uporabljali agregat.

Ob otvoritvi doma bo tudi proslava 50-letnice lovsstva na tem področju ter 15-letnice ustanovitve omenjene lovske družine in razvite prapora. Dopoldne bo svečana otvoritev popoldneva ples. Lovci izpod Snežnika bodo seveda poskrbeli za divjačino in piščico, tako da bo zares prijetno.

Pobudo za gradnjo lovskega doma je dal dolgoletni predsednik lovske družine Franc Derencin iz Trnovca, pomagali pa so člani lovske družine, ki so opravili skupo s predsednikom veliko ur prostovoljnega dela in tudi dali denarni prispevek. Prispevali pa so tudi gasilci iz Ilirske Bistrice ter podjetje «Javor» iz Bača in «Lešonit» iz Ilirske Bistrice.

Dom so si zgradili, da bi imeli

svoje zavetišče ter nudili gostoljubnost tujim lovcom, ki prihajajo tja na lov, ter ljubiteljem narave, krasnega sveta pod Snežnikom. Izbrali so krasno lego v višini 900 m nad morjem, kjer se začne gozd. Na eni strani v razdalji 500 m se dviga hrib Devin s pečino, kjer gnezdi orol, na drugi strani pa hrib Planina s golim pobojem, zelo primernim za smučenje.

Dom so zgradili prav ob lepo urejeni gozdni cesti, ki pelje iz Koritnic po gozdu do Sviščakov pod Snežnikom in nato v Ilirsko Bistrico. Po vsej cesti se lahko pešeta z avtomobilom do doma in se naprej do Sviščakov in Ilirske Bistrice. Idealen kraj za izlete in oddih. Spomladaj vonj šmarin, polletni maline, sonce in hladna senca, nato, jeseni, lešniki in očarljive barve, sneg in zimski idila pa čez vso zimo. Tu je pravi raj za lovce in ljubitelje narave. Prav blizu doma je prehod divjadi, zlasti srn in jelenov. Medved je tu doma, pa tudi divji petelin.

Iz Trsta se lahko pripelje čez Šempeter (Pivka) in Knežak, ali čez Ribnico. Za ležišča v lovskem domu se je treba prej dogovoriti z lovske družino Trnovo, ki ima sedež v Ilirski Bistrici.

A. B.

Zadnja dela pri novem lovskega doma «Devin». Pred domom so uredili tudi plesišče

so vojno prebili «za žico» Po napadu na Pearl Harbour se je začel lov na ameriške Japonce

upravi taborišča, ki je takoj poskrbelo za njihovo aretacijo in segregacijo.

Med protestnim zborovanjem za osvoboditev aretiranih je prišlo do manjših izgrediv, ko so nekateri stražarji izgubili mir in pričeli streljati. Posledica: dva mrtva in deset huje ranjenih. Do podobnih primerov je prišlo tudi, ko se je razširila novica, da so japonski vojaki pokončili po invaziji Filipinov na 600 ameriških ujetnikov na «pobodu smrti v Batanu». General John L. DeWitt, poveljnik zahodne obrambe komande, je tako komentiral primer, ko je prišlo do smrtnih žrtev: «Japs je Japs!» Zveza vendar je ob takih primerih zatislila obe oči: zanj je bilo 300.000 državljanov japonskega porekla nič drugega kot 300.000 potencialnih sovražnikovih pomagačev in to kljub temu, da niso mogli nobenemu interniranec dokazati niti ene same sabotaže, subverzije ali izdaje. Edino stvar, kar so jim lahko očitali, je bilo njihovo poreklo. Bosworth piše: «Zdi se neverjetno, da so se v taki navedi, kot je Amerika, lahko dogajale take stvari s sinovi priseljencev.»

Seveda so imeli interniranci zdravniško nego in oskrbo pri porodih. Jemski so lahko tudi delali, toda za neznatno plačilo. Najvišjo plačo je dobival neki zdravnik: 16 dolarjev mesečno, medtem ko so znalsi prejemali navadnega delavca le 8 dolarjev mesečno. Neki interniranec je zapisal med svoje zapiske, ki so bili pozneje objavljene kot «Dnevnik Mr. H.»: «Delal sem kot kuhar in dobil le 12 dolarjev mesečno. Verjeti smo in upali, da bodo Zdržene države oskrbovale taborišča z vsem potrebnim. Toda s časom smo morali ugovoriti, da smo se motili. Pičli dohodki mi niso zadostovali niti za cigarete niti za najnujnejše potrebe mojih dveh hčera.»

Iz patriotizma ali iz upanja, da bi si zopet pridobili svobodo, se je mnogo interniranec prijavilo prostovoljno na fronto. General Douglas MacArthur, takratni šef tiskovnega oddelka pri generalu Douglasu McArthurju je izjavil, da je 33.000 japonskih Američanov v vojski ZDA skrajšalo za dve leti vojno na Pacifiku. Največ so jih uporabljali kot tolmače in obveščevalce, bili pa so dvojno ogroženi, kajti bili so neprestani nevarnosti, da bodo ustreljeni od lastnih ljudi, ker so bili fizično podobni sovražnikom.

Konec leta 1944 so se na podlagi predsednikovega odloka za večino zopet odprla vrata v prostost. Mnogi pa so kljub temu samovoljno ostali še več mesecev v taborišču. Njihovi sorodniki in prijatelji so jim prigovarjali, naj se ne zapustijo varstva taborišča, kajti zunaj jih čaka rasna razila in preganjanje, bombni atentati in linčanje.

Sele leto po koncu druge svetovne vojne so lahko začeli zopet obnovljati imetje, ki so ga morali pri deportaciji kar prepuštili belim izkoriščevalcem.

I. M.

MANJ ZNANA STRAN IZ ZGODOVINE ZDA V DRUGI SVETOVNI VOJNI

Američani japonskega porekla so vojno prebili «za žico»

V enem izmed desetih koncentracijskih taborišč, v katere so ameriške oblasti med drugo vojno zaprle na desetletje svojih državljanov japonskega porekla

Poletje 1967: ameriška mesta gorijo. Ustava Združenih držav priznava enake državljanke pravice vsem državljanom, ne glede na raso, jezik ali veroizpoved. Toda tisti, katerih koža ni tako svetla kot tista velike večine državljanov «najbolj svobodne in demokratične države sveta», ki brani «svobodo in demokracijo» s plohami bomb na Daljnem vzhodu, se morajo še stoletje po formalni odpravi suženjstva boriti za najosnovnejše človeške pravice in življenjske pogoje v svoji domovini, medtem ko ne zaostajajo za drugimi, ko pride tudi na njih vrsta, da živijo svoja življenja v vojni, ki je mnogi ne razumejo. Toda v ZDA se ne dogaja, jo primeri rasne nestrobnosti in mirne samo nasproti črnemu prebivalstvu: tam živi tudi nekaj tisoč državljanov «druge kategorije» — portoričanskega, kitajskega in japonskega izvora. Ustavimo se pri tem.

Ko je poleti 1945 v San Franciscu stopil v brivnico stotnik ameriške vojske Daniel K. Inouye, katerega uniformo sta krasiли dve najvišji ameriški vojaški odlikovanji, medtem ko je desni rokav sukničasta visel prazen — roko so mu amputirali zaradi težke rane, ki jo je dobil v bitki pri Monte Cassinu spomladi 1944 — mu je brivec spomnil: «Japsom ne strežemo!» Inouye je bil namreč ameriški državljan japonskega rodu in si je hotel ostriči lase pred povratkom na rodno Havaje: sedaj je pa razumel, kaj morajo trpeti in prenasati njegovi sodržavljani istega porekla že dolga leta: rasno mrzlo in preganjanje.

Če ta brivec še živi, bi mu rad povedal, da se je upiral strici lase danasnemu senatorju Danielu K. Inouye iz zvezne države Hawaj, piše Alan R. Bosworth v svoji knjigi z naslovom: «Ameriška koncentracijska taborišča», ki je izšla letos v New Yorku pri založbi Norton & Co. V svojem delu upokojeni kupetan vojne marine Bosworth opisuje diskriminacijo, katero so bile podvržene ameriške družine japonskega izvora — ki so se bile naselile ob zahodni obali ameriške celine že pred pol stoletja — za časa druge svetovne vojne.

Stotnik Inouye je pripadal elitnemu 442. udarnemu bataljonu, ki so ga sestavljali v glavnem vojaki japonskega porekla. Ta bataljon je bil v prvi liniji v bitki za Monte Cassino in je osvojil v štirih dnevih enajst mest. Zaradi hrabrega bojevanja so si njegovi borci zaslužili 18.433 odlikovanj, to je največ odlikovanj, kar jih je dobila ena sama bojna enota.

Sorodniki padlih junakov niso mogli niti sprejeti njih odlikovanj, niti izkazati zadnje časti njihovim ostankom: v tistem času so namreč živeli internirani v ameriških koncentracijskih taboriščih, obdanj z bodečo žico.

Japonci so 7. decembra 1941 nepričakovano napadli ameriško oporišče na Tihem oceanu Pearl Harbour, uničili 19 vojaških ladij, med njimi osem rusilcev, ki so bili ponos ameriške vojne mornarice. Pri tem napadu je izgubilo življenje tudi 2334 ameriških vojakov. Posledice tega napada so

kmalu občutili na lastni koži v ZDA naseljeni Japonci: tri mesece pozneje so ameriške oblasti pričele internirati državljane japonskega porekla, ki so živeli na zahodni obali. Bosworth pravi dobesedno:

«Latentna rasna mržnja je končno le naša prevetzo patriotizma». Medtem ko so na vzhodni obali zahtevali oblasti od tam živečih Japoncev, da so se pri njih registrirali, na zahodni obali ameriške celine poglani v taborišča 110.000 oseb, med katerimi jih je bilo kar 70.000 rojenih na ozemlju Združenih držav.

Na koncu polotoka pri Los Angelesu, kjer je bilo oporišče japonskih ribičev na tunc, je moral februarja 1942 nad petsto japonskih družin zapustiti domove in imetje v roku 48 ur. Kot za časa «arizacije» v nacistični Nemčiji, so se tudi tukaj takoj pojavili izkoriščevalci, ki so po smešnih cenah kupovali vse njihovo premoženje. Tako je morala na primer gospa Yosabura Hama, kateri je bil FBI že pred tremi meseci odpeljal moža, prodati svojo trgovino z mesnim blagom za 4.000 dolarjev, medtem ko je bila vredna nad 25.000. Imetje, ki so ga morali preganjani Japonci enostavno zapustiti, je ocenil Bosworth na 400 milijonov dolarjev.

Kdaj in kako so se Japonci naselili ob zahodni obali? Prvi priseljenci so prišli leta 1880 v San Francisco. Toda dvajset let pred tem so se suženjske ladje tihotapile kitajske kulije in japonska dekleta, ki so jih pošiljali v javne hiše na podeželjska mesteca.

Toda po nekaj letih suženjstva so začeli skromni in varčni Japonci jemati v zakup in celo kupovati manj vredna zemljišča. Z izsuševanjem močvirnatih predelov v deli reke Sacramento in tako pozive so se japonski uprli in dokazovali, da je interniranje kršilo njihove osnovne državljanske pravice. Debatata o zvestosti je razvnela japonske v taborišču Manzanar, ob robu Nevadske pustine. Medtem ko so eni s posmehom zavračali vso zadevo o zvestosti, so jih nekateri prijavili pri

izločili iz šol otroke japonskih priseljencev; nekaj let pozneje so jim prepovedali nakup nove zemlje, leta 1926 pa omejili pravico do zahtev po polnopravnem ameriškem državljanstvu, tj. naturalizaciji.

Dva tedna po napadu na Pearl Harbour je prišlo do prvih izgrediv in nasilij: v Los Angelesu so kar ta česti umorili Američana japonskega porekla, ki je nekaj obrekoval ameriško vojsko. Pri podobnih primerih je bilo skupno ubitih sedem Japoncev. Takratni kalifornijski minister za pravosodje Earl Warren (danes najvišji zvezni sodnik, ki je vodil tudi «epreškavo» v zvezi s Kennedyjevim umorom), je v volilni kampanji za mesto guvernerja pridno uporabljal rasno nestrobnost: njegovi volivci naj bi mu pomagali pogoltni «Japse» daleč proč, tja do Filipinov.

Velika racija pa je bila akcija za evakuacijo in interniranje Japoncev, ki jo je ukazal predsednik Roosevelt z odlokom št. 9066 z dne 19. februarja 1942. Ameriška zvezna vlada je dala zgraditi deset začasnih preseljevalnih taborišč (Wartime relocation centres) v Kaliforniji, Arkanzasu in Nevadski puščavi, ki so stala skupno 70 milijonov dolarjev. S polno paro se je akcija pričela šele potem, ko so bili poslani nazaj v Evropo maja meseca italijanski in nemški diplomati.

Ameriška koncentracijska taborišča niso bila tako uničevalno orodje kot so bili zloglasni nacistični lagerji s plinskimi celicami in krematoriji, vsekakor pa spadajo med najbolj žalostna poglavja ameriške zgodovine. Straže so pozivale interniranca, naj izpovejo svojo privržnost domovini — Združenim državam Amerike; na take pozive so se japonski uprli in dokazovali, da je interniranje kršilo njihove osnovne državljanske pravice. Debatata o zvestosti je razvnela japonske v taborišču Manzanar, ob robu Nevadske pustine. Medtem ko so eni s posmehom zavračali vso zadevo o zvestosti, so jih nekateri prijavili pri

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Izkoristite priliko, ki se vam ne bo več ponovila. Ne dopuščajte, da bi se nepoklicani vmešavali v vaše čustvene zadeve.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Z uspehom se boste postavili po robu nekomu, ki bi vas mogle pripomoči do izrednih uspehov. Utrujeni boste.

SKORPIJON (od 21.10. do 21.11.) Izkoristite ugodne razmere, ki bi vam mogle pripomoči do izrednih uspehov. Utrujeni boste.

STRELEC (od 21.11. do 20.12.) Dolgo ste odklanjali ponudbo, ki jo bo treba sedaj sprejeti. Nove simpatije.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Gmotne razmere ne bodo najbolj urejene. Pa ne bo hudo. Odpravljate se na pot.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Bolj energični bi morali biti, kajti sicer boste ostali za drugimi. Tudi v ljubezni več pobude.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ne pozabite pred izsiljevanjem. V drugi tedi žetev obilna. Srečali se boste s staro ljubezno.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Previdnost je edina rešitev iz te zav. Tudi v družbi ne rinite preveč.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Potrudite se, da vam predstojniki ne bi imeli kaj očitati. Svoj prosti čas posvetite sebi in svojcem.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Vseh svojih načrtov ne boste mogli izvesti. Nekaj več pozornosti ljubljeni osebi.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Zelo veliko bo napravov, hkrati pa bo tudi žetev obilna. Srečali se boste s staro ljubezno.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

«Človek in prostor» v palači Costanzi

Utemeljevati umetniško vrednost takih del, kot se nam predstavljajo na razstavi «Človek in prostor» v palači Costanzi, v kateri odmevajo najnovejši podvigi komonavtike, je pač tvegana zadeva. Priznati pa moramo, da so ta dela vsaj zanimiva zabavna. Tudi so naravnost polna jedkega humorja v večini izmed tridesetih risb. Je pa povsod opazno, da skicajo njihovi ustvaritelji razbisljasto domišljijo do fantastičnega jarka zara, ki naj osvetljuje strelje pred nami. Kako so v tej uspehi, lo povedal bodi rad, kdaj predstavljajo tu sinji otrok in visokem podstavku, zamisel Gall neja, in ki brezskrbno gleda sredi te pestrosti barv, luči in oblik.

Tržačane predstavlja tu le ti najdljiva Miela Reina z ogromnim nabiralnikom vsemirskih pisem, ki ga bojo v svoji zabavi kompliciranosti razumeli le za namci. Poleg nje se uveljavlja, v le po svetlobnih učinkih, enostavnost koncentričnih kvadratov in trikotnikov v raznobitni neonski luči, delo Ramose. Zato postaja bližnji prozorni blok, v katerega je vgradil Marchegiani napravi bliskavih se luči nezamen.

V obliki dveh vsemirskih kapsul je izrezal leskajočo pločevino Passotti ter jo nadrealistično poslikal prav natrpano z zmešnjavami oblik strojev in človeka. Kozmonavta podajata se Fiorinjeva in Persico. Prva zelo povečan portret, drugi pa duhovito občutno lebdenje v breztežnosti s konstruktivistično uporabo urnega kolektiva. Znanstveno se v slikah izživlja Vassalli z odvisi stolpa na ogradneno povečano milimetrskem papirju. Volpini z zaporednostjo človeškega dogajanja v kozmičnem prostoru na reportirski način. Schiaffina z enakim postopkom podaja kot strip počlovečen stroj, toda izostren, skora tehnično.

Bolj slikarsko dojema snov Danegon v sliki z rdečo luno in dinamične vrste televizorjem, kjer se sočnost hruske postavijo v protitež s shematičnimi zasnovami z rešetko.

A. B.

Ne vemo v kakšno zvezo s prostorom naj bi postavili ogromnost spektroskopskih prog olja Bellgardeja, dočim je razumljivejši namen kolaža v olju, v katerem leži Naldi prav spretno tisk, radioteleskopa, konice vsemirske rakete, starinskega lesenca in drugo v učinkovito povezano fantastičnega stroja. Vendar ga pa v tem prekašata s človeško boljo dojmljivo snovjo Buzzatti v olju stroja, ki požira golo dekle, Cordani pa z nadzemjskim stromom. Nadzemjsko se odražajo nad gorsko vasico tudi «antitelesna Baja».

Umetniški dovršenosti se bolj približujejo prikazane plastike. Predvsem ob vrodu stoji veliki bro reliefa lumne površine, kot si jo predstavlja Bogomi in še tredično rahla žična konstrukcija, delo znanega Angleza Calderja. Že reklamno po deluje prestra vrteča se konstrukcija iz barvanega polisterola, ki jo je sestavil Degani.

MILKO BAMBIC

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 — Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutrjanje glasba - 11.35 Soplek slovenskih pesmi - 11.50 Laha glasba - 12.10 «Bohinjsko jezero» - 12.20 Za vsakogar nekaj - 13.30 Semeni plošče - 14.45 Orietta Berti in Johny Halliday - 15.00 Glasbeno oddaja za mladino - 16.00 Avtoradio - 16.20 V tritretinskem taktu - 16.30 «Deček Jarbol» - napisal Ben Zupancič - 16.40 Glasbo in zvoki - 17.20 Pesniku Alojzu Gradniku v spomin - 17.40 Melodični orkestri - 17.50 Ne vse, toda o vsem - 18.00 Sentimentalne pesmi - 18.15 Umetnost in prireditve - 18.30 V svetu jazza - 19.00 Počitniška srečanja - 19.15 Planist Valentino Libevace - 19.30 Zabayni ansambli - 20.00 Športna tribuna - 20.30 Teden v Italiji - 20.45 Vokalna skupina «Dalmacija» - 21.00 A. Marodič: «Kralj robotov» - 21.20 Trobentač Nini Rosso - 21.35 Vaški ansambli - 22.15 Johannes Brahms: Madžarski plesi - 22.35 Za konec tedna.

Radio Trst A

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 14.00, 20.00 — Poročila - 8.30 Jutrjanje pesmi - 9.07 Ital. plošče - 10.05 in 11.05 Ure glasbe - 12.05 Kontrapunkt - 13.50 Sobotne radijske kronike - 15.10 Ital. popevke - 16.00 Program za najmlajše - 17.00 Izbranje loterije - 17.27 Mezosopranska G. Bumbry - 18.05 Znanstvena oddaja - 18.15 Laha glasba - 18.30 Luna-park - 20.20 Oddajali smo - 22.20 Sodobni ital. skladatelji.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 — Poročila - 8.45 Orkester - 9.35 Glasbeni album 10.00 Jazz - 10.05 Glasbeno - govorni spored - 11.42 Pesmi desletja - 12.45 Turistična oddaja - 14.00 Juke-box - 14.45 Glasbeni kotiček - 15.15 Dirigent Ferdinando Previtali - 16.00 Poppevke neapelskega festivala - 16.38 S transistorjem na peščini - 17.40 Plošče za najmlajše - 18.50 Glasbeni aperitiv - 20.00 Jazovski koncert - 21.00 Plesna glasba.

III. program

10.00 Stradella in Bach - 11.00 Antologija izvajalcev - 12.20 Martinjev Nonetto in Janakova Simfonietta op. 60 - 12.55 Griegove sklad

Pogled na del campinga pri Sv. Jerneju, kjer letuje letos okoli petsto ljudi. Največ je v campingu Nemcev, Francozov in Nizozemcev. Seveda v tem lepem kraju ne manjka tudi domačih Tržačanov. Camping je v bližini italijanskega - jugoslovanskega mednarodnega obmejnega prehoda (Sv. Jernej - Ankaran)

Na jugoslovanskem delu obmejnega prehoda pri Fernetičih mrlično nadaljujejo z deli pri pokrivanju bloka in pri ureditvi nove stavbe, v kateri bosta nova poslovalnica Kompassa in bar. Cestice med stavbama obmejnega poverljivstva in carine so razširili in ga pokrili, staro stavbo, kjer je bila menjalnica, pa so podirli. Na tem prostoru so razširili parkirališče, nekoliko dlje pa so zgradili novo nizko stavbo, v kateri bosta našla svoje svetlo in zračno prostore ljubljanski Kompass s turističnim uradom in menjalnica ter bar in bife. Predvidevajo, da bodo dela zaključili 15. t.m. Klub delov pa se promet, ki je v teh dneh zelo živahen, odvijal redno brez neposrednih zastojev.

V PRIHODNIH DNEH SE BO NAŠE MESTO POPOLNOMA SPRAZNILO

Morje in gorati predeli - cilj Tržačanov za veliki šmaren

V mestu bodo ostali le tuji turisti, redki domačini in seveda mestni stražniki, ki verjetno ne bodo imeli dosti dela

Blizu se veliki šmaren in vzporedno s tem edinim avgustovim praznikom skrbi in načrti Tržačanov, ki bodo zapustili naše mesto. Istodnevno pa se pričakuje tudi velik naval tujih turistov, ki bodo nekako nadomestili izpraznjeno mesto domačinov.

Tržaške potovalne agencije ter splošno avtomobilne postaje in železniška postaja imajo te dni res mnogo dela z urejanjem raznih dokumentov, potnik listov ter vozniških listov. Tako računajo, da bo zapustilo za veliki šmaren naše mesto okoli 35 tisoč ljudi, ki se bodo podali na daljše ali pa samo na enodnevni izlet z osebnimi avtomobili, z avtobusi ter nazadnje tudi z vlakom.

Tržaške potovalne agencije so poskrbele za vrsto posebnih avtobusov, ki bodo vozile izletnike na dan velikega šmarina, posebne avtobusne proge pa bodo vodile delovne levice mesec avgust in mogoče še le v septembru.

Od potovalnih agencij smo na danje izvedeli, da se bo mnogo Tržačanov odpravilo v Kanalsko dolino, Karnijo ter Dolomite. Kdor pa bo želel ostati zvesti tradiciji in seveda ne bo imel dovolj finančnih sredstev na razpolago, si bo lahko izbral za veliki šmaren Repentabor, izlet na Triglavsko gorje z avtobusom. Ogledali si bodo znamenite izletniške točke kot: Bovec, Trento, Vršič, Bled, Bohinj ter Slap Savice. Skedenjsko potovalno društvo pa organizira izlet v novo mesto in Otočec.

Nadalje priobliena izletniška točka so zadnje leta Stare Milje, vendar pridejo tudi ostali kraji našega kraja v poštev. Pozabiti namreč ne smemo na Kmečki tabor, ki ga prireja na Opcinah Kmečki zadruga.

Seveda pa bodo prišli tudi kopalci na svoj račun. Za ljubitelje ležanja na soncu in sprostosti prav gotovo ne bo posebnih težav, saj imajo takorekter morje pred seboj. Griljan, Sesljan, Devin, Kriz, Barbovje, Tržiški vsi obrežni kraji od Devinja pa tja do Portorafa pridejo v poštev številne kopalce, ki so v povsem prijetni okolici, ki jo bodo prav gotovo edo dnem izkoriščali.

Tudi včeraj so neznanjati bili pridno na delu. Zadnje čase so ti neznanjati postali tako drzni, da ne kradajo avtomobilov in motornih koles samo ponoči, ampak celo podnevi. Takih tatvin je v našem mestu vse polno in zanesljivost je v njihovi roki. Pustiti avtomobil ali motorno kolo na cesti, pa čeprav z zaklenjenimi vrati, je postala že tvegana zadeva. V vsakem trenutku se lahko zgodi, da ga tat odnese.

Kino na Opcinah

predvaja danes, 12. t. m. ob 18. in 21. uri na prostem barvni film:

IL VOLO DELLA FENICE

Igrajo: JAMES STEWART, RICHARD ATTENDOROUGH, HARDY KRUGER, PETER FINCH in drugi

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 12. t. m. ob 19.30 minemascope barvni film po romanu Karla Maya:

DISPERADO TRAIL

Igrajo: LEX BARKER, PIERRE BRICE, SOPHIE HARDY in BIK BATTAGLIA

To se je pripetilo 62-letnemu Ugu De Lindegu s Salite Contovello 3, ki je predvčerajšnjim dopoldne pustil svoj novi avto fiat 125 TS 94955 blizu stavbe št. 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

Na komisaratu pri Sv. Sobi se je predvčerajšnjim zglasil 29-letni kurjač Gino Rossi iz Ul. Brigata Casale 117. Službojujočim agentom je povedal, da so mu neznanjci zvečer odjedali 900.000 lir vreden avto «Aurus TS 75100», ki ga je bil parkirani v Ul. Sv. Frančiška blizu kinodvorane «Ritza». Tatovi so izkoristili priložnost, ko je bil Rossi v kinu, da so se odpravili z ukradenim avtom.

Predvčerajšnjim je na komisaratu Kolonje prišel 40-letni instalater Corrado Boschin iz Gorice, ki je trenutno v našem mestu in povedal, da so mu neznanjci tatovi odjedali vespo GO 15766, ki jo je bil pustil v Ul. Giulia, blizu stavbe št. 17. Vespja je bila vredna 20.000 lir. V vseh treh primerih so agenti uvedli preiskave, da bi izsledili predzane ljubitelje tuje lastnine.

Torek, 15. avgusta (veliki šmaren)

Poslovanje trgovin na veliki šmaren

Zveza trgovcev gorjske pokrajine obhaja urnik, veljaven za trgovine na veliki šmaren v Gorickem in Tržaškem območju ter v Krmnu.

Fondetelj 14. avgusta Vse trgovine se lahko zaprejo ob 20. uri, mesniške bodo odprte tudi popoldne, mlekarne in pekarnice pa bodo prodajale blago tudi za naslednji dan.

KLJUB KRONIČNEMU POMANJKANJU OSEBJA

Sedem tržaških kanclistov premeščenih v druge kraje

Najhuje bo prizadet urad za zemljiške knjige

V teh dneh je življenje v sodni palaci skoraj popolnoma izumrlo. Na kazenskem sodišču so na sporedu le redke obravnave in večina gre le za procese, ki zadevajo zapornike. Prihodnja obravnava bo šele 18. t.m. Podobno je stanje tudi na prizivnem sodišču, kjer bodo imeli ta mesec samo še eno sejo. Nekoliko več obravnave je na okrajnem sodišču. Toda tudi v tem primeru gre le za zapornike, ki so zagrešili malenkostne prekrške (vijetnost in podobno).

Ce pa se v sodni palaci ne govori mnogo o procesih, se pa veli več razpravljati o vprašanju premeščenja sedem kanclistov iz raznih uradov sodne palače v druge kraje italijanske republike. Ministrstvo za pravosodje je sprejelo ta sklep že pred nekaj meseci, a je v Trstu se je zvelelo zanj, ko je bil objavljen v uradnem listu.

Ta novica je hudo prizadela najrazličnejše kroge, začeli so pridetati, ki premeščitve sploh niso pričakovali, saj so bili prepričani, da bo držal sklep o stalnosti službe v Trstu državnih uradnikov.

Toda to je le ena plat vprašanja. Kot je znano, je italijanska justica, s tega ali onega razloga, zelo zamudna. Tu se ne bomo spuščali v obravnavo vzrokov te pojava, omenili bomo le dejstvo, da se morajo sodišča ukvarjati z vrsto prekrškov, ki bi bili lahko poravnani, in to zelo hitro, po uradni poti. Sedanja način poslovanja pa zahteva vsakdanjo angažiranost številnih kanclistov, mnogo pa njih v seveda izgubo časa.

V teh pogojih predstavlja seveda skrajna osebja na petih področjih (tu pridejo v poštev prizivno sodišče, generalno pravdnostno, kazensko in civilno sodišče, javno toilstvo in okrajno sodišče) izredno

Goriško-beneški dnevnik

DOBRE PERSPEKTIVE JULIJSKEGA LETALIŠČA

Z mednarodnimi charterskimi poleti povečuje letališče v Ronkah svoj promet

Priprave za privabljanje turistov iz severnih dežel - Letalska steza bo prihodnjo sezono dovoljevala pristajanje tudi največjih letal

Julijsko letališče v Ronkah se vedno bolj vključuje v mednarodni letalski promet. Prejšnji dan so sklenili pogodbo z neko zahodno-nemško turistično družbo iz Hannovera in Dueseldorfa, ki vsako leto pripelje s tremi letali tipa «Fokker» okoli 360 turistov, ki letujejo v Gračevo, Lignano ali v jugoslovanskih letoviščih. Prav toliko turistov se s temi letali vrne v Nemčijo.

Sodijo, da se bo s charterskimi poleti, ki so se začeli 13. maja in se bodo zaključili septembra, pripeljal ohranilo odposljal okoli 5000 turistov.

Kolikišno prihodnost ima to letališče, nam pokaže razvoj letališča ob letoviških krajih jadranske obale. V Riminiju imajo tedensko okoli 30 charterskih poletov iz Anglije in Nemčije, ne zaostaja dosti Grosseto, ki se ga poslužujejo predvsem švedske turistične družbe, in Treviso.

Razvoj ronskega letališča je v veliki meri odvisen od smotrnosti uporabe njegovih vzletišč in od nadaljnjega usposabljanja naprav za pristajanje največjih letal, ki so danes v prometu na mednarodnih progah.

Konzorcij za Julijsko letališče je pozval turistične ustanove v naši deželi, da bi usmerili svojo skupno koordinirano propagando za letalske promete na relaciji Severna Evropa - Ronke. Za dosego tega smotra se bodo povezale s potovalnimi agencijami severnih držav, da jih pridobijo kot nove klijente.

Vzporedno s to dejavnostjo pa se nadaljuje izgradnja letališča, ki naj bi bilo prihodnje leto docela rešeno.

Uradi Slovenske kulturno gospodarske zveze, Slovenske prosvetne zveze in Kmečke zveze v Gorici poslušajo od 31. avgusta vsak delavnik od 7.30 do 13.30.

red za pristajanje največjih letal in s tem tudi za povečanje mednarodni turistični promet. Sedaj so v teku dela za podaljšanje pristajalne steze do 2200 metrov. Pred nekaj dnevi so pričeli graditi drugo povečavo z glavnega steza, da bi omogočili vzlet in pristajanje več letal hkrati. Dela, ki jih financira ministrstvo za prevoze in civilno letalstvo (vrednost teh del bo znašala 70 milijonov lir), so pričeli pred časom, ker se je neprimerno povečalo zanimanje za ronsko letališče in s tem tudi promet. Na takšen način bo letališče docela na red pred pričetkom nove turistične sezone.

V goriški pokrajini je trenutno letna pristojbina na prebivalca 200 lir. Tako bi moral imeti konzorcij dohodkov 27.549.000 lir letno od pokrajinske uprave in logično prav toliko od posameznih občin. Država prispeva od svojega še 23 milijonov lir, tako da znaša celotni proračun goriškega protituberkuloznega konzorcija približno 78 milijonov lir.

V Trstu pa plačujejo pokrajina in občina 340 lir na prebivalca, v Vidmu pa 300 lir na prebivalca. V goriški pokrajini so torej pristojbine najnižje na celotnem deželnem ozemlju. Kljub temu pa deluje goriški protituberkulozni konzorcij zelo dobro: ima ambulante v Gorici, Krmnu, Gradski, Trzinu in Gračevo. Za dolocene kategorije bolnikov daje denarno pomoč, bodisi kot v sanatoriju ali pa doma. Res je, da je ta dnevna pomoč bolnikom majhna, je pa vezana na dohodke, ki jih konzorcij ima. Pred kratkim so pričeli z akcijo za protituberkulozno cepljenje med šol-

skimi in predšolskimi otroci na celotnem ozemlju pokrajine in letos na jesen bodo prve prostovoljne ture iz cepil. Gorica bo tako med prvimi pokrajini v Italiji, kjer bodo otroke cepili proti jetiki.

Protituberkulozno cepljenje in povečanje režijskih stroškov so narekovali dvig letne pristojbine na prebivalca. Stvari pa ne bodo šle lahkod od rok, kajti mnoge občine že leta ne plačujejo pristojbin, ki bi jih morale plačati. To seveda postavlja v težak položaj upravo konzorcija, kajti če so proračuni na papirju vsako leto brez primanjkljaja, je na drugi strani stanje blagajne precej različno. Posamezne občine na Goriškem dolgujejo do današnjega dne konzorciju skoraj 4 milijonov lir; skoro enaka je vsota, ki jo konzorcij dolguje raznim bolnišnicam.

Medtem ko pokrajinska uprava redno plačuje svoj prispevek, ko se denar iz Rima steka v blagajno konzorcija zelo redno, ko nekatere občine redno vsako leto plačajo februarja in avgusta dva obroka, ko nekatere občine v kroničnem zaostanku. V glavnem so to občine tržaškega okoliša, med katerimi so nekatere, ki ne plačujejo prispevka od leta 1955, druge pa morajo plačati še obroke iz leta 1952.

Slovenske občine so tudi na tem področju med najbolj poštenimi. Doberdob je letos plačal oba obroka v skupni vrednosti 279.800 lir. Slovenska občina, ki je plačala februarja prvi prispevek 178.800 lir, mora v avgustu plačati drugi obrok enake vrednosti. Steverjanska občina pa letos februarja ni plačala prvega obroka 92.400 lir, prav tako ni plačala drugega obroka v enaki višini, ki zapade avgusta. Medtem ko so torej Doberdobi bili rednejši kot je potrebno, so v Sovodnjah na tekočem; zaostajajo pa v Steverjanu. Menda je prvič, ko se to dogaja.

Gorica je letos plačala svoj prvi obrok 4.218.700 lir, ni plačala pa drugega. Ob letošnjem obroku je plačala Doberdoba plačala le Farra (340 tisoč lir). Prvi obrok so plačale še občine Kopriva (145.600 lir), Gradec (966.600) in Slovenc pri Moš (121.400).

Vse ostale občine so v zaostanku s plačili, občina Kopriva od lani še za 145.600 lir. Krmn je dolžan po en obrok (vsak 776.600 lir) iz let 1965 in 1966 ter dva obroka za leto 1967 (1.553.200). Občina Dolejca je dolžna en obrok iz leta 1965 ter po dva iz dveh zadnjih let (skupno 479.650 lir). Občina Mariano ni letos še nič plačala (350 tisoč 200 lir). Medea dolguje konzorciju 911.700 lir, ker ne plačuje obrovov že od leta 1963. Na istem je Gradski, ki dolguje konzorciju 4.120.500 lir že od leta 1964. Iz Morara se niso oglašili od lani in dolgujejo 188.400 lir, prav tako niso že lani plačali svojih obrovov Moša (608.800), Romans (1.224.000) in Villesse (467.600).

Na levem bregu Soče, v tržaškem okolišu pa je položaj še hušji. Foljan - Redipuglia ne plačuje obrovov od leta 1964 (dolga znaša 1 milijon 758.250 lir). Tržič dolguje obroke iz let 1963, 1966 in 1967 (8 milijonov 379.750 lir); letošnja obročna dolgujeta občini Ronke (1 milijon 868.600 lir) in Starancan (658 tisoč lir). Zagrad dolguje 1.632.800 lir od leta 1964 naprej. Škocjan ob

Izleti

Vaščani iz Pevne in z Oslavja priredijo na veliki šmaren 15. avgusta enodnevni avtobusni izlet v Begunje in na Bled. Odhod avtobusa z Oslavja ob 5. uri s trga v Pevni ob 5.10.

Do sobote, 12. avgusta vpisujejo Karel Šošt in Pavstina, Milko Klanjšek na Oslavju ter urad SPZ v Ascolijevi ulici 1 v Gorici. Vozni na 1.500 lir. Pohitite z vpisom!

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi 19. in 20. avgusta dvodnevno visokogorsko turo v Trento, kočo na Prehodavcih in na Triglavsko jezera. Prijave sprejema Artur Košta, Ul. Mameli št. 8.

Asfaltiran most čez Vipavo pri Sovodnjah

Te dni so delavci podjetja Matitoli iz Gorice končali z asfaltiranjem novega dela pokrajinske ceste, ki veže Sovodnje, z odcepom tik po županstvu do novega mostu čez Vipavo in dalje do razširjene ceste, ki pelje proti Zagradu. Potniku ki namerava iz Sovodnje v Zagrad ni več potrebno napraviti ostrega ovinka skozi Rubije. Ko bo tudi okolica tega novega dela ceste urejena, bodo Sovodnje pridobile na zunanosti.

Kar se česte Gorica - Sovodnje - Zagrad tiče naj povemo še to, da so že pripravljeni načrti za hitrejšo zvezo med Standredjem in Sovodnjami, in sicer med Ploščem in križcem, kjer začneta ravna cesta, ki pelje do Sovodnje, Tudi ta del bo imel 7,5-metrsko širino.

Na področju zagrajske občine, zlasti na odseku med Zdravščino in Zagradom so razširjevalna dela še v teku. Nameravajo tudi asfaltirati del ceste pri Petovljah, da bi tako povežali novo traso pokrajinske ceste z občinsko cesto, ki iz Petovelj pelje k Sv. Martinu.

Ne hodite po poljskih poteh

Goriški župan opozarja občane, ki nimajo opravka na polju, naj ne uporabljajo poljskih poti, ker se zasebna last ter vodilo na njih. Glavni namen tega opozorila je čuvanje pridelka. Kogar bodo poljski čuvali zalotili pri kršitvi odredbe, bo bodo kaznovali z globo.

POGLED V RAČUNE POMEMBNE USTANOVE NA GORIŠKEM

Zaradi zaostajanja v plačevanju pristojbin občin je otežkočeno delo protituberkuloznega konzorcija

Slovenske občine plačujejo redno, nekatere občine na Tržaškem pa so v zaostanku že od 1952 leta - Priprave za cepljenje otrok proti jetiki

Prejšnji mesec je imel odbor protituberkuloznega konzorcija svojo sejo, na kateri so razpravljali o obračunu za leto 1966 in sprejeli sklep o povišanju kvote, ki jo morajo plačevati občine in pokrajinska uprava na prebivalca od 200 na 225 lir letno. Na kratko smo o tem v našem listu že poročali, danes hočemo tu osvetliti, zakaj je prišlo do povišanja letne kvote.

Protituberkulozni konzorcij ima pokrajinski značaj; pokrajinska uprava ima do te ustanove, ki je sicer samostojna, dolžnost nuditi uradne prostore in upravno osebje. Zdravstveno osebje pa spada pod direktno pristojnost konzorcija. Predsednik pokrajinske uprave je istosčasno predsednik konzorcija. Denar za svoje delovanje doiva konzorcij iz treh virov: državni prispevek, prispevek občin in prispevek pokrajinske uprave; v zadnjih dveh primerih morajo dati konzorciju krajevne uprave določeno letno pristojbino na prebivalca.

Medtem ko pokrajinska uprava redno plačuje svoj prispevek, ko se denar iz Rima steka v blagajno konzorcija zelo redno, ko nekatere občine redno vsako leto plačajo februarja in avgusta dva obroka, ko nekatere občine v kroničnem zaostanku. V glavnem so to občine tržaškega okoliša, med katerimi so nekatere, ki ne plačujejo prispevka od leta 1955, druge pa morajo plačati še obroke iz leta 1952.

Slovenske občine so tudi na tem področju med najbolj poštenimi. Doberdob je letos plačal oba obroka v skupni vrednosti 279.800 lir. Slovenska občina, ki je plačala februarja prvi prispevek 178.800 lir, mora v avgustu plačati drugi obrok enake vrednosti. Steverjanska občina pa letos februarja ni plačala prvega obroka 92.400 lir, prav tako ni plačala drugega obroka v enaki višini, ki zapade avgusta. Medtem ko so torej Doberdobi bili rednejši kot je potrebno, so v Sovodnjah na tekočem; zaostajajo pa v Steverjanu. Menda je prvič, ko se to dogaja.

Gorica je letos plačala svoj prvi obrok 4.218.700 lir, ni plačala pa drugega. Ob letošnjem obroku je plačala Doberdoba plačala le Farra (340 tisoč lir). Prvi obrok so plačale še občine Kopriva (145.600 lir), Gradec (966.600) in Slovenc pri Moš (121.400).

Vse ostale občine so v zaostanku s plačili, občina Kopriva od lani še za 145.600 lir. Krmn je dolžan po en obrok (vsak 776.600 lir) iz let 1965 in 1966 ter dva obroka za leto 1967 (1.553.200). Občina Dolejca je dolžna en obrok iz leta 1965 ter po dva iz dveh zadnjih let (skupno 479.650 lir). Občina Mariano ni letos še nič plačala (350 tisoč 200 lir). Medea dolguje konzorciju 911.700 lir, ker ne plačuje obrovov že od leta 1963. Na istem je Gradski, ki dolguje konzorciju 4.120.500 lir že od leta 1964. Iz Morara se niso oglašili od lani in dolgujejo 188.400 lir, prav tako niso že lani plačali svojih obrovov Moša (608.800), Romans (1.224.000) in Villesse (467.600).

Na levem bregu Soče, v tržaškem okolišu pa je položaj še hušji. Foljan - Redipuglia ne plačuje obrovov od leta 1964 (dolga znaša 1 milijon 758.250 lir). Tržič dolguje obroke iz let 1963, 1966 in 1967 (8 milijonov 379.750 lir); letošnja obročna dolgujeta občini Ronke (1 milijon 868.600 lir) in Starancan (658 tisoč lir). Zagrad dolguje 1.632.800 lir od leta 1964 naprej. Škocjan ob

Izleti

Vaščani iz Pevne in z Oslavja priredijo na veliki šmaren 15. avgusta enodnevni avtobusni izlet v Begunje in na Bled. Odhod avtobusa z Oslavja ob 5. uri s trga v Pevni ob 5.10.

Do sobote, 12. avgusta vpisujejo Karel Šošt in Pavstina, Milko Klanjšek na Oslavju ter urad SPZ v Ascolijevi ulici 1 v Gorici. Vozni na 1.500 lir. Pohitite z vpisom!

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi 19. in 20. avgusta dvodnevno visokogorsko turo v Trento, kočo na Prehodavcih in na Triglavsko jezera. Prijave sprejema Artur Košta, Ul. Mameli št. 8.

PISMO UREDNISTVU

Ali ne bi lahko počakali z davčnimi kartelami?

Spoštovani gospod urednik, v teh vročih dneh, ko je mnogo ljudi na dopustu v raznih letoviščih, ob morju ali v planinah, ki manj premožni ljudje preživljajo svoje počitnice kar v Sesljanu, no sijo občinski sluga po hišah davčne kartele. Gre za občinske davke v glavnem za družinski davke.

Nič hudega ne bi bilo v tem, saj smo davčnih kartel vajeni, in davke tudi kot lojalni državljani in občani stalno plačujemo, morda prav mi Slovenci v večjem sorazmerju kot toliko odličnih sobčanov italijanske narodnosti. To trdi, tes lahko izrečem kar sem pred kratkim v časopisih bral, kako je občina obdala — vedno za občinski davke — številne magnate, veletrgovce in slobodne poklice. Tudi tokrat, kljub letošnji kontroli in novi politiki ustreznega urada in občinskega odbora, moramo beležiti, da so ljudje s stalnimi prejemki tisti, katere najbolj pritiska davčni vijak.

Ker je to že obče znana resnica, sem upal, da nas bo občina pustila pri miru vsaj v dobi poletnih praznikov. Iz ust mi mnogi izmed nas vzamejo denar, da pošljejo svoje družine za kak dan k morju ali v hribe. Za mnoge je izreden izdelek tudi naveden izlet v Sesljan ali Devin. Vsakdo se veseli teh poletnih praznikov. Pa ti pride v hišo občinski sluga (proti njemu seve, nimam ničesar!), ti izroči davčno kartelo in ti reče: »V dvajsetih dneh morate to plačati!«

Ko bi bili na občini malo bolj taktični, bi ljudi vsaj ta mesec pustili pri miru. Pustili bi jih, naj v miru preživijo počitnice, šele potem bi jih poslali davčne kartele. Tega niso napravili. Boli so se, da bi morda izgubili kak tisočak obresti. Kaj menijo o tem občani, ki slišati v teh dneh povsod, kamor se obrneš, kaj menita o tem občinski davčni urad in občinski odbor, pa je druga muzika.

Kino

Gorica

CORSO, 17-22: «La signora sprinta», Julie Christie in Stanley Baxter, angleški film v barvah.

CENTRALE, 17.30-21.30: «El Cid», V. Berger in J. Wang, italijanski kinemascope film v barvah.

VITTORIA, 17-21.30: «Davy Crockett», film Walt Disneya, v barvah.

Tržič

AZZURRO, 18-22: «Un gettone per il patibolo», J. Louis in M. Jose.

EXCELSIOR, 17.30-22: «L'uomo dal braccio d'oro», F. Sinatra in Kim Novak.

PRINCIPE, 18-22: «Io non protesto, io amo», C. Caselli, L. Lorenzon in T. Murgia, v kinemascope in barvah.

S. MICHELE, 19.30-22.30: Stafeta di fuoco, E. Presley, v kinemascope in barvah.

Ronke

RIO, 20-22: «Il terzo giorno», J. Peppard in E. Achley, v kinemascope in barvah.

EXCELSIOR, 20-22: «Tutti insieme appassionatamente», J. Andrews in C. Plummer, v kinemascope in barvah.

DEZURNE LEKARNE

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna PONTONI-BASSI, Raštel št. 26, telefon 3349.

RONKE

Ves dan in ponoči je dežurna lekarna «Alla stazione» od dr. Matitija, Vermejan, Ul. Garibaldi 3, tel. 75046.

TRŽIČ

Danes ves dan in ponoči je odprta v Tržiču lekarna «Centrale» od dr. Fitza in Ennerija, Trg republike 23, tel. 72341.

DEZURNA CVETLICARNA

Jutri, 13. avgusta bo v Gorici odprta cvetličarna VOIGTLANDER, Ul. IX. Agosto št. 3, telefon 2433.

Gostišče Šterk na Ajševici

Gostinski obrat Šterk na Ajševici

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMETNI TURNIR «10. JUBILEJNIH SSI»

Že v prvem kolu odločilna srečanja

1. Zarja ..... A
Union - Gaja ... X
2. Škamperle-Kontovel B
Sovodnje-Barkovlje
3. Repen - Prosek ... C
Doberdob - Sokol
4. Primorec - Vesna ... D
Breg .....

Najuspešnejša nogometna sezona na Primorskem

Letos se obeta na Primorskem najuspešnejša nogometna sezona po prvobitnosti. To področje bo imelo prvi republiški ligi dva predstavnika (Novo Gorico in Koper) v ugodni konkurenciji na štiri predstavnika (Isola, Tabor, Piran in Olm). Možnost pa ima tudi Primorje iz Ajdovščine, v kolikor bo v kvalifikacijah za nje ugodno potekalo. Zdjaj so končno rešili vse spore zaradi registracije tekem. Ajdovski primorje se je sicer pritožilo na to isto instanco, vendar ni uspelo. Ljubeno odznanost posameznih igralcev niso namreč upoštevali kot ovolo tehten razlog, da moštva plohih ni bilo na igrišču. Zato je Koper to srečanje dobil s 3:0 p.f. t.e. pa je, da ima tudi Hranstnik poštenost za uvrstitve v slovensko go, če bo uspel na kvalifikacijah. Za usodo Hranstnika se močno za- zima ajdovski Primorje, ki bi le v primeru uspeha Hranstničev ostal- o v drugi ligi.

Tudi spor Piran-Nanos Postojna zdaj končan. Pristojni republi- ni in lokalni forumi so vse gradivo enkrat proučili in skladno s pravili razglasili Piran za prava- primorske lige. Postojnski Nanos e napravil veliko napako, ker se ni pritožil na izid tekme z Idrijo. V idrijskem moštviu je namreč igral nepravilno registriran igralec. To dejstvo je Piran izkoristil in dobil srečanje s 3:0, Nanos pa jo je zamudil in si s tem zapravil pr- vo mesto. Grajo pa zaslužijo tudi funkcionarji iz Idrije, saj so bili opozorjeni na nepravilno registra- cijo. Vsekaror so s svojim dejanjem povzročili mnogo neveselosti ne samo Piranu in Postojni, ampak tudi republikom nogometnim foru- mom.

Postojna se kljub temu ne more sprizajziti z drugim mestom. Mor- da imajo tudi delno prav, saj bi jim po rezultatih na igrišču pripa- dalo drugo mesto. Vendar, če po- gledamo perspektive, je Piran vs- kakor na boljšem. Tamkajšnji no- gometni delavci, predvsem pa pr- edsednik kluba Vlado Jenko, vlagajo ogromno truda v nogometni nara- ščaj in imajo med drugim kar tri mladinske in pionirske moštva, medtem ko je Postojna v stalnih težavah glede igralcev, pa tudi nara- ščaj jim primanjkuje. Ne dvomi- mo pa, da bo Postojna letos osvo- jila prvo mesto v primorskem pr- venstvu, se kadrovsko okrepila in prihodnje leto prvič zastopala to področje v višjem razredu.

Koper se še zmeraj bori s finanč- niimi težavami. Posamezna podjetja,

kot na primer Slavnik, so pokazala nekaj razumevanja, vendar večina je ostala gluha za vse prošnje. Ne- kaj razumevanja je pokazala tudi občina, tako da bo Koper vendar- laško nastopil v tekmovalju. Tre- nerske posle je prevzel znani tra- ner Mihelič, ki je že treniral za- grebsko Lokomotivo in reški Orient. Dosedanji trener Jerković je bil prevzel trenerske posle v Izoli. Ko- per se je igralsko precej okrepil. Iz Isole sta prišla znana napadalca Škorjanc in Baković, iz Aluminija Kudrič, iz zagrebškega Elektros- taja Pintarič in iz Bihaca Skopljak. Najbolj razveseljuje pridobitev pa je vsakekor pristop znanega vira- tja. Nenačič iz ravenskega Fužinar- ja. Kopranci so že začeli s sistem- atičnimi treningi in kot vse kaže, bodo formirali moštvo, ki bo dose- galo svoj cilj — to je obstanek v ligi. V prvi trening tekmi preteklo nedeljo je Koper igral s Slavijo iz Verž 2:2. To je vsakekor lep uspe- sa, saj je Slavija s številnimi okrepi- tvi namig izmed glavnih kandida- tov za prvo mesto.

Toda tudi Union je v turnirju za «Pokal prijateljstva» žel res pre- prijavljive zmage. Obeta se zanimivo in privlačno srečanje.

John Creassy

54.

LOBOV PEČAT

Rogera je obsedla misel: «Nikoli več ne bom videl Jeanet- te!» — Mislim, da je najvažnejše, ujeti Carneya. Potlej doktorja Preletera je poročila, ki so bila na mizi. Sorensena in kajpada Helene Wolff. Vtis pa imam, da bi Car- ney najprej govoril. On nedvomno ve za najmanjše podrobnos- ti. Kaj mislite? — Strinjam se z vami, Roger. Poslal sem že tiralice na vse strani. O Heleni Wolff, Carneyu in Sorensenu vedo vse po- licijske postaje v deželi. Po prvih informacijah so jih videli v različnih krajih, kakšne resne sledi pa še ni. — Kaj pravi pa ti? — Tolče po nas, da zvonit. — V redu. Vprašajte, ali je kakšen novinar v tiskovnem uradu. Cortland je dvignil slušalko, Roger pa je naprej bral poročila. — Je, je, nekaj reporterjev je dol, je rekel Cortland. — Hvala. Nekaj besed jim bom rekel. Javil se bom po telefonu brž ko bomo končali pri materi Dingle. Roger je hitro odšel iz urada in opazil na hodniku super- stantandna Chatswortha, vendar se ni ustavil. Odhitel je po stopnicah in kot veter priletel v tiskovni urad Scotland Yarda, kjer se je inšpektor Bream, ki je bil odgovoren za odnose s

EDINSTVENO SREČANJE V ATLETIKI V MONTREALU

Prepričljiva zmaga Evrope Moški 109:100, ženske 60:55

Povsem zadovoljiva nastopa Jugoslovanke Vere Nikolič in Italijana Silvana Simeona (oba na drugem mestu) - Američani so delno razočarali - Bambuck ni uspel - Frinolli je dal forfait

Roger Bambuck boljši od Američanov

MONTREAL, 11. — Evropa je sorazmerno z visoko razliko 14 točk (109:100) odpravila atletike Amerike, ki so v drugem dnevu tako v moški kot v ženski konkurenci vidno popustili in tako omogočili Evro- pejcem, da so jih gladko premaga- li.

V drugem dnevu niso atleti do- segli izrednih rezultatov. Dejno za- dli tega, ker je močan veter stal- no motil potek tekmovalj, kar je bilo predvsem za sprinterje neugod- no, delno pa tudi sami atleti niso gledali toliko na čas in na tekmo- valj je za prva mesta. Usoda pač- vah tekmovalj, kjer taktika atle- tov večkrat ne dopušča izrednih re- zultatov. Slabi izidi predvsem pri sprinterjih.

Od Italijanov je Frinolli moral dati pred startom forfait, njegovo mesto je zasedel rezervni tekač Ne- mce Hennige, ki se je uvrstil na zadnje mesto. Dobro pa se je izka- žal Videmann Silvano Simeon, ki je zasedel drugo mesto za svetov- nim prvakom Daneekom.

V ženski konkurenci je Jugoslo- vanka Vera Nikolič navdušila, saj je za las izgubila prvo mesto. Na cilju jo je premagala Američanka Manning. Obe tekačici sta dosegli več kot soliden čas 2'02"6.

POSAMEZNI IZIDI

ŽENSKÉ	
200 m	
1. Irene Kirzenstein (E)	23"3
2. Una Maurice (A)	23"9
3. Irene Piotrowski (A)	24"0
4. Anna Maria Tath (E)	24"5
80 m hs	
1. Cherrie Sherrard (A)	10"9
2. Mamie Awlins (A)	11"0
3. Mary Rand (E)	11"2
4. Inge Schell (E)	11"2
Višina	
1. Eleanor Montgomery (A)	1.72
2. Ilona Gusenbauer (E)	1.69
3. Gertrud Schmidt (E)	1.69
4. Jenny Meldrun (A)	1.52
800 m	
1. Madeleine Manning (A)	2'02"6
2. Vera Nikolič (E)	2'02"6
3. Doris Brown (A)	2'05"3
4. Karin Kessler (E)	2'07"1
Krogla	
1. Margetta Gummel (E)	17.27
2. Renata Boy-Garisch (E)	16.83
3. Nancy McCredie (A)	14.15
4. Maureen Dowd (A)	13.03
Kopje	
1. Daniela Jaworska (E)	56.16
2. Barbara Friedrich (A)	55.60
3. Amella Kaloska (E)	54.70
4. Banae Blair (A)	53.48

KONČNI REZULTAT (ženske)

Evropa	točk 60
Amerika	točk 55

MOSKI

400 m hs	
1. Ron Whitney (A)	50"1
2. John Sherwood (E)	50"8
3. Russ Rogers (A)	50"9
4. Gerhard Hennige (E)	51"6
200 m	
1. John Carlos (A)	20"5
2. Roger Bambuck (E)	20"9

3. Jerry Bright (A) 21"3
4. Jean-Claude Nallet (E) 21"4
Kladivo
1. Uve Beyer (E) 67.40
2. Gyula Zsoltzky (E) 66.68
3. Tom Gage (A) 66.52
4. George Frenn (A) 62.20
5000 m
1. Lajos Mezer (E) 14'01"3
2. Gaston Roelants (E) 14'02"0
3. Maximo Martinez (A) 14'14"4
4. Louis Scott (A) 14'31"2
800 m
1. Franz-Josef Kemper (E) 1'49"3
2. Jean Pierre Dufresne (E) 1'50"1
3. Brian McLaren (A) 1'50"3
4. Bill Crothers (A) 1'51"7
Troskok
1. Jenrik Kalocsai (E) 16.26
2. Josef Schmidt (E) 16.25
3. Nelson Prudencio (A) 15.99
4. Charles Graig (A) 15.69
3000 m ovire
1. Chris McCubbins (A) 8'44"1
2. Istva Joni (E) 8'55"4

5. Maurice Herriot (E) 8'56"0
6. Conrad Nightingale (A) 9'01"2
Škock s palico
1. Herve D'Encause (E) 5.20
2. Dick Railsback (A) 5.10
3. C. Papanicolaou (E) 5.10
Bob Seagreu se ni uvrstil, ker je že pri 4.90 m (pri tej znamki je začel skakati), podri lestvico.
4x400 m
1. Amerika (Albert Stenson, Jose Franceschi, Vince Matthews, Lee Evans) 3'03"6
2. Evropa (Jean-Claude Nallet, Ti- mothy Graham, Jan Werner, Andrej Badenski) 3'07"6
Disk
1. Ludvik Danek (E) 60.99
2. Silvano Simeon (E) 60.45
3. George Puce (A) 59.54
4. Gary Carlsen (A) 58.73

KONČNI REZULTAT (moški)

Evropa	točk 109
Amerika	točk 100

V TOREK, 15. AVGUSTA NA IGRIŠČU V NABREŽINI

Škotski mladinski prvaki The Academy Airdrie proti Primorju

Gostje bodo odigrali več prijateljskih tekem v Franciji, v Italiji in na Bavarskem - Nekaj odličnih nogometašev v škotski enajsterici

V torek bo proseško Primorje odigralo prijateljsko tekmo s škot- skimi nogometnimi juniorskimi pr- vaki The Academy Airdrie. Sreča- nje je zares edinstveno za zamlj- ski nogomet in bo nedvomno pri- vabilo ob rob nabrežinskega igrišča številne navlače in ljubitelje no- gometne.

Kdo so pravzaprav ti škoti. To je zelo močna ekipa, ki je ico- tsko priredila zanimivo turnejo po Evropi, da bi si pridobila novih iz- kušenj. Med drugim bo «Airdrie» igral v Franciji, Bavarski in Italiji. «The Academy Airdrie» pa se- stavljajo naslednji igralci:

Vratar: David Smilie (8.6.49). Močan, spreten vratar. Sodeloval je tudi v finalu škotskega mednaro- dnega šolskega prvenstva.

Desni branilec: Lan Burke (23. febr. 1949). Spreten v «tackelju». Tipičen škotski branilec.

Levi branilec: Leslie Nottram (5. marca 1951). Močan in atletsko do- bro pripravljen nogometaš. Zna se

PO KONČANEM ŽREBANJU

Po žrebanju za nogometni turnir «10. jubilejnih SSI» so prisotni živahno komentirali izid žrebanja. Vsi so se strinjali, s tem da sta tekmi Primorec - Vesna in Repen - Prosek najzanimivejši prvega kola

19. IN 20. AVGUSTA NA NOVEM IGRIŠČU V NABREŽINI

Mednarodni ženski turnir za «Prvo trofejo Sokola»

Udeleženci: AGI (Gorica), Bor, TVD Partizan (Celje) Sokol - Več nagrad, na sporedu tudi druge prireditve

Športno društvo Sokol iz Nabre- žine (Trst, Italija) priredi dne 19. in 20. avgusta 1967 mednarodni žens- ki odbojbarski turnir imenovan «I. trofeja Sokola». Turnir se bo od- vija na novem odbojbarskem igri- šču v Nabrežini, ki ga je zgradila nabrežinska mladina s prostovolj- nim delom. Igrišče je 25x15 metrov velika betonska plošča prekrita z nabrežinskim marmorjem. Na se- verni strani je zavarovana z zidom in mrežo, sicer pa na ostalih treh straneh razpolaga z obširnimi pro- storom za publiko.

Udeleženci
AGI iz Gorice in SZ Bor iz Trsta, ki sta preteklo sezono nastopala v državni A ligi.

TVD Partizan iz Celja, ena naj- močnejših ekip SR Slovenije.

SD Sokol iz Nabrežine, ki se je v letošnji sezoni uvrstil v državno B ligo.

Sporod tekem
Sobota, 19. avgusta 1967
ob 18.00 Otvoritev
ob 18.30 Bor — Sokol
ob 19.15 AGI — Partizan
ob 20.00 Partizan — Sokol
ob 20.45 Bor — AGI
Nedelja, 20. avgusta:
ob 9.00 AGI — Sokol
ob 10.00 Bor — Partizan
ob 11.00 Nagrajevanje

Vendar so možne spremembe spo- reda glede na možnost ekip, da se pravočasno prijavijo. V primeru slabega vremena pa se bo turnir odigral v Trstu, v dvorani na sta- dionu «Prvi maj».

Po zaključku turnirja bo sestav- ljena lestvica. Za vsako zmago se ekipi prišodi dve točki, za poraz pa nobene. Ker se vse tekme igrajo na dva dobljena seta, ni mogoče nobenega zenačenja. V primeru, da imata dve ekipi isto število točk, odloča o mestu v lestvici kvocient točk.

Nagrade
Turnirju bo sledilo nagrajevanje. Nagrade so naslednje:

Prva uvrščena ekipa prejme I. trofejo Sokol, svinčen kipec na marmornatem podstavku.

Druga uvrščena ekipa prejme mo- kal, ki ga je dala na razpolago lo- krajinska turistična ustanova (Ente Provinciale Turismo).

Tretja uvrščena ekipa prejme po- kal, ki ga je dala na razpolago ob- čina Devin-Nabrežina.

Zadnja ekipa prejme zlato kola- no, ki jo je dala na razpolago upra- va pokrajine Trst.

Najboljša ekipa iz dežele Furlani- ja - Julijska krajina prejme pokal deželne uprave.

Kapetan zmagovalne ekipe prejme zlato kolajno, darilo zlatarne Šed- mak.

Poleg tega je državna odbojbar- ska federacija dala na razpolago štiri spominske kolajne.

Druge prireditve
V okviru turnirja bodo v Nabre- žini še nekatere druge prireditve.

Tako bo v soboto in nedeljo v ve- černih urah ples z znanim ansam- bлом «I 5 Lords». V nedeljo pa bo koncert nabrežinske godbe na pi- hala z začetkom ob 19. uri. Poskrb- ljeno bo tudi za plačilo in jedajo. Vstop na prostor prireditve je prost tako za turnir kot za vse druge pri- reditve.

Bilten
Prireditelj bo izdal še dva bilte- na. Prvi bo izšel v soboto takoj po zaključku prvega dela turnirja in bo vseboval rezultate prvih štirih tekem in postavbe ekip. Namenjen bo prisotnim časnikašem, ki ga bodo lahko dvignili po ure po ka- ključku zadnje tekme pri tajniku organizacije.

Zadnji bilten bo vseboval ostale rezultate preostalih tekem in raz- poreditev nagrad. Prisotni časnika- rji ga bodo lahko dvignili pri tajni- ku organizacije med nagrajeva- njem, ostalim časopisom pa bo od- poslan v teku dneva po pošti.

Za vse potrebne informacije je prireditelj vsem na razpolago in se je mogoče obrniti nanj pisмено na naslov SD Sokol, 34011 Nabrežina št. 89 - Trst ali telefonsko na št. 20-317 (tajnik).

OBVESTILA

SD SOKOL (Nabrežina)

obvešča, da so treninjske ženske od- bojbe ob ponedeljkih in petkih ob 19. uri na novem igrišču v Nabre- žini. Na treninge so vabljeni vsa dekleta iz Nabrežine in okolice od 10. leta starosti dalje, kadar nima lastnega prevoznega sredstva, naj telefonira na št. 20-317, da bo za prevoze poskrbelo društvo.

SZ GAJA (s Padrič in iz Gropade)

priredi danes, 12. avgusta ob 19. in jutri v nedeljo, 13. avg. ob 18. uri ples na prostem na Padriču. Za plačilo in jedajo preskrbljeno. Vabljeni vsi — posebno športniki.

DANES OB 17. URI NA IGRIŠČU «PRVI MAJ»

Prijateljska tekma Zarja-Tabor (Sežana)

V okviru priprav za nogometni turnir «športnih iger» bo danes ob 17. uri na igrišču «Prvi maj» bazo- vna enajsterica Zarja odigrala prijateljsko tekmo s sežanskim Pri- morjem, ki se pripravlja za bližnje prvenstvo.

Torej bo povsem zanimiva tekma, ki bo več kot ugoden trening za bazo- vniške igralce, ki se vestno pri- pravljajo za nogometni turnir naj- večje zamejske športne prireditve.

Vsako predvidevanje za današnji tekmo je zelo težavno. Obe enajste- ricji sta močni na sredini igrišča, v obrambi neusmiljeni, vseeno pa je v napadu po našem mnenju moč- nejši Tabor in morda bo prav ta čini- telj vplival na rezultat tekme.

Možna postava Zarje: Babuder; Bernetič, M. Krizmančič; V. Kriz- mančič, Metlika, Komar; Sanci, Zagar, Ražem, Baldašin in Marč.

TOTIP

1. — prvi	1 2
2. — drugi	2 X
3. — prvi	1
4. — drugi	2 2
5. — prvi	1 1
6. — drugi	X
7. — prvi	1 X 2
8. — drugi	1 X
9. — prvi	1
10. — drugi	2
11. — prvi	1 2
12. — drugi	2 X 1

— Pet znakov s trobento.
Komisar se je vsedel poleg Rogerja in odpeljala sta se proti Zlatemu vrču. Prisluškovala sta nekaj trenutkov, diren- daju v lokal, potlej pa se je komisar vprašujoče zazrl v Rogera. Brž nato je Roger pritnil petkrat signal, skočil iz avtomobila in stekel čez ulico.

V trenutku, ko je prispel do vrat penziona, so iz noči prihiteli štiri senec... Med njimi je bil tudi Taggart.

Na vratih ni bilo zvonca, Roger je potkal. Za vrati je bilo slišati počasne korake.

Roger je imel desnico v žepu plašča, kjer je imel revolver. Vsi, ki so ga spremljali, so bili oboroženi. Skozi špranj je Roger opazil, da se je na hodniku prižgala luč. Znova je potkal, tokrat nekoliko močneje.

— Ze grem, ze grem, je zaslišal jezen glas. Kaj pa za vrata tako hitite.

Potlej so se odprla vrata.

Na pragu je bila velika zanemarjena ženska, pretirano in brez okusa namazana, s polno glavo sponk za lase. Prek ramen je bila ogrnjena v lahen plašč, oblečena pa je bila v obleko z velikimi neokusnimi rdečimi cvetovi. Smrdela je po whi- skyju in poceni parfumu.

— Kaj je, je vprašala.

— Policija, je odgovoril komisar okrožja.

— Policija? Kakšne zveze pa imam s policijo? To je poštena hiša, registri stanovančev in gostov pa so v redu.

— Dovolj, jo je prekinil Roger. — Odvedite jo tjakaj, Taggart.

Kljub protestom je Taggart odvedel žensko v salon, ki je bil levo od vhodnih vrat. Še eden od inšpektorjev je odšel z njo in zaprl vrata.

Roger, komisar okrožja, Taggart in še en inšpektor so odšli po hodniku do kuhinje. Bila je prazna. Potlej so pre- iskali še ostale prostore. V kleti niso našli nikogar.

tiskom, pogovarjal s petimi reporterji. Zahtevali so posled- nje novice.

— Poslušajte, je rekel Roger. Lobo je ugrabil mojo ženo. Torej ne gre samo za to, da samo vodim preiskavo, vendar gre tudi za obračun. Bodite prepričani, da si bom prizadeval na vsi moč. Domnevam, da vas zanima človeška plat vsega tega, kajne? Potlej vedite, da se moja dva fantiča dobro poču- tita. Igrata se pri sosedovih. Od časa do časa se zgodi, da ju vidim. To je vse. Lahko še napišete, če želite, da je privatno življenje policaja pekel, če sploh lahko govorimo o privatnem življenju in da bi morali biti inšpektorji sami.

— Vendar Roger... ga je prekinil Bream.

— Gospodje, me razumejo. Vsaj enkrat naj gredo z ramo ob ramo Scotland Yarda, namesto da ga zasipajo s svojimi vzdevki.

Obrnil se je in odšel. Pognal je avtomobil in z največjo hitrostjo odpeljal proti East Endu.

Roger je zapeljal v Marsten Street. Ni videl niti enega policaja v uniformi.

Vozil je mimo stebra, pod katerim je poslednjikrat videl nesrečnega Sama Browna.

V Zlatem vrču je bilo videti luč. Pred penzionom je bil parkiran majhen avtomobil. Dve okni penziona sta bili raz- svetljeni.

Roger je peljal do križišča, potlej pa se vrnil. Ko je obračal avtomobil, se mu je približal iz sence človek v civilu.

— Ali ste vi West?

— Ja. Roger je prepoznal komisarja okrožja. Cestitam. Niti enega našega nisem opazil.

— Povsod jih je nekaj.

— Dobro. Ali je bilo kaj nepričakovanih obiskovalcev pri stari?

— Ne. Običajni gostje. Oba osumljenca sta še vedno tam- kaj. Ali bomo?

— Da. Kakšen pa je dogovorjeni signal?

— Kljub temu morata biti oba tipa tukaj, če ne bi jih videli ko sta odšla.

— Pojdimo gor, je rekel Roger. — Grem prvi.

Izvekel je revolver. Njegovo brutalno, pravzaprav surovo obnašanje je vznemirilo njegove tovariše, saj ga doslej nikoli niso videli takšnega.

— Prišli so v prvo nadstropje. Na kratkem hodniku so bila štiri vrata. Izpod vrat dveh sob je bilo videti luč.

Roger je dal Taggartu znamenje, naj ostane na vrhu stopnic, potlej pa je na hitro pregledal obe sobi, ki sta bili zatemnjeni. Nikogar ni bilo v njih.

— Ali mislite, da se bosta upirala, je zašepetal komisar okrožja.

— Mogoče. Čudno je, da nista pokazala niti nosu, da bi videla, kaj se dogaja.

Potkal je na vrata prve sobe.

— Odprite, policija.

V sobi je bilo slišati lahen šum.

Vrata je odprl droben človek, oblečen v sivo obleko. Roger mu je položil čez svojega revolverja na prsi. Človek je razširil oči. Za njim je stal drugi neznanec, ki bi bil lahko prvemu dvojček. Mencal si je oči, kot da bi se pravkar prebudil.

To sta bila Briggs in Milson. Čakala sta molče. Videti sta bila neoborožena.

— Kaj pa se dogaja, je vprašal prvi.

— Arretirana sta Zaradi vloma. V skladu z zakonom vaju opozarjam, da bomo vse, kar bosta odslej izjavila, uporabili v obojni zoper vaju.

Soba je bila relativno udobno nameščena, precej bolje, kot bi lahko pričakovali v hotelu te kategorije. Oba sta bila oblečena v dobro krojene obleke. Na mizi je bilo nekaj praznih šketal piv in dve steklenici gina. Za njimi so bile igralne karte in kup drobiža. Na stolu v kotu je bil telefon.

(Nadaljevanje sledi)